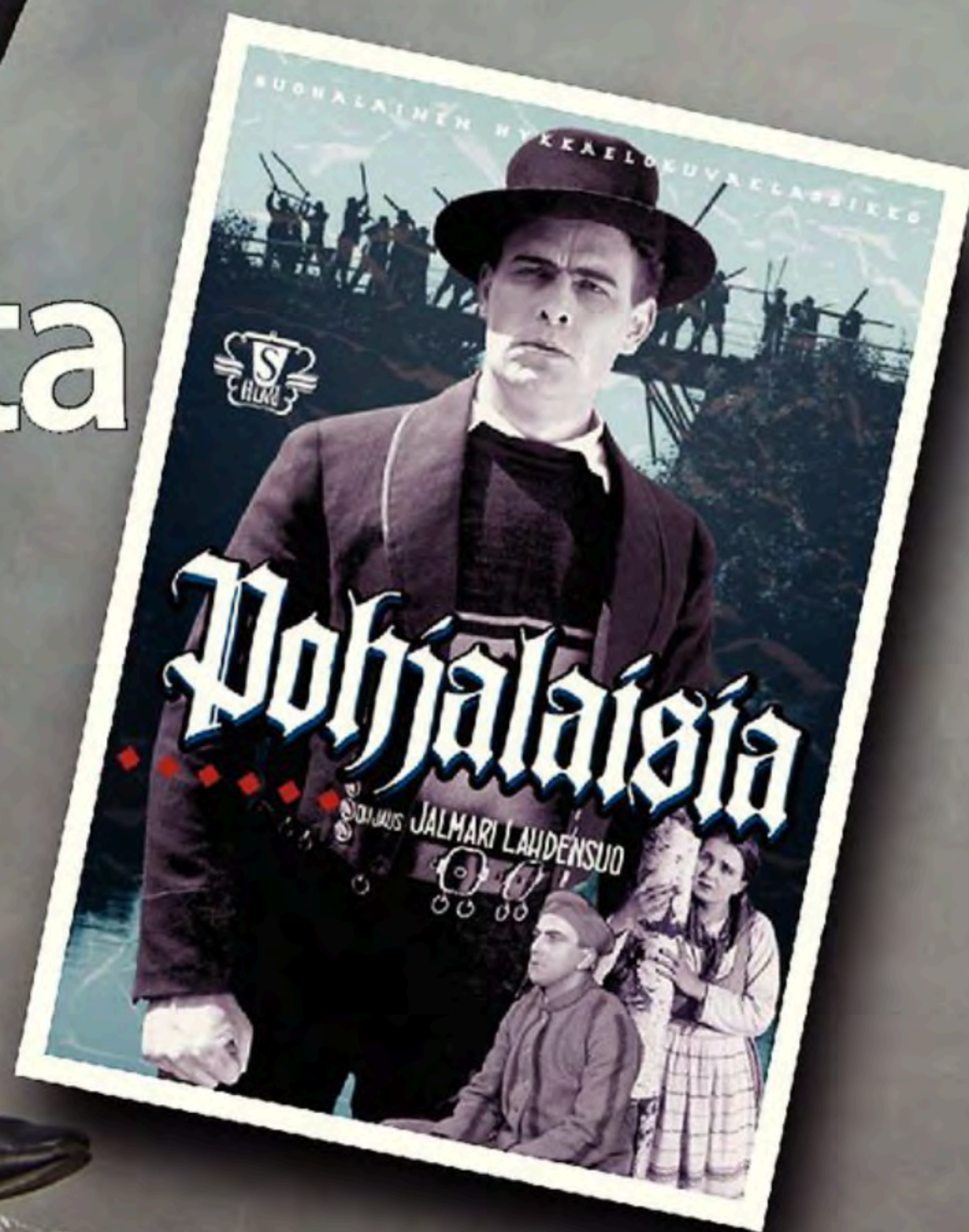




# Pohjalaisuutta mukana Pori Organissa

Urkutaiteilija Kalevi Kiviniemi improvisoi musiikin suomalaiseen mykkäelokuvaklassikkoon Pohjalaisia.



12.5.2017

## Kenen maa, sen uskonto

**R**eformaation alkuaikoina oli tapana, että hallitsijan uskonnon mukaan määräytyi koko valtakunnan uskonto. Esimerkiksi Saksassa maakrevien siirtymässä luterilaisiksi koko hallinta-alue tuli luterilaiseksi.

Samoin kävi Ruotsissa. Kuninkaan valitessa luterilaisuuden koko maasta, Suomi mukaan lukien, tuli luterilainen. Ruotsissa täisi käydä niinkin, että kaikki ruotsalaiset kuuluivat luterilaiseen kirkkoon, myös kastamattomat. Ruotsin kirkosta käytettiin nimitystä valtionkirkko.

Suomessa, ainakaan Ruotsin vallan jälkeen, kirkko ja valtio eivät ole olleet yhtä tiiviisti toisiinsa sidottuja. Täällä ev.lut. kirkkoa onkin kutsuttu kansankirkoksi. Lähes sata vuotta Suomessa on ollut voimassa uskonnonvapauslaki, joka on mahdollistanut hyvinkin monenlaisten uskontojen toimimisen.

Suomessa uskonnonvapauslaki onkin laadittu siten, että siinä puolustetaan ihmisen oikeutta uskontoon.

Joskus kuulee jonkun haikailevan sellaista aikaa, jolloin kaikilla olisi sama uskonto tai että he jopa kuuluisivat samaan kirkkoon. Sellaista aikaa ei Suomessa liene koskaan ollut. Aina on esiintynyt erilaista uskonnon harjoittamisessa.

Joissakin maissa yritetään edelleen toimia hallitsijan tai hallitusvallan uskonnon mukaan, josta yleensä seuraa toisinaajattelevien syrjintä, jopa vainoa, jota tämän hetken kristitytkin monessa maassa kokevat.

Uskon, että oikeus harjoittaa omaa uskontoa tulisi olla voimassa kaikkialla. Se mahdollistaisi esimerkiksi kristillisen kirkon toiminnan silloinkin, kun kristittyjä on jossakin vain pieni vähemmistö.

Suomessa oman uskon harjoittamisen vapauteen liittyy näin keväisin laulettava Suvivirsi, jonka laulamisesta tai sen kieltämisestä kohta taas keskustellaan. Hienoa, että satavuotisjuhluuotta viettävä Suomi ei halua kieltää omaa uskoa, vaan haluaa antaa vapauden oman uskonnon harjoittamiseen.

Siksi tervetuloa eri tilanteisiin Suvivirtä laulamaan.



Kari Erkkola  
päätoimittaja  
kari.erkkola@ev.fi

# s u o j a t i e

## Jos ei heilaa helluntaina, niin ei koko kesänä



Raino Salmijärvi

**K**irkkovuosi kulkee kohti helluntaita. Sananparsi helluntaieilasta on samaan aikaan toiveikas ja armoston. Toisaalta se antaa toivoa, että helluntaihin asti on aikaa löytää oma mielitetty, mutta helluntain jälkeen peli on menetetty.

Onko helluntaissa kuitenkaan kyse heilan löytymisestä? Kyllä on. Kelataan noin kaksi vuosituhatta taaksepäin ja sulhanen sai morsiamen. *Raamattu* puhuu Jeesuksesta sulhasena ja seurakunnasta morsiamena. Ensimmäisenä helluntaina tuo morsian syntyi, kun Pyhä Henki vuodatettiin opetuslasten päälle.

*Raamattu* ei kerro, mitä opetuslapset Py-

hän Hengen johdattamina puhuivat, mutta ajattelen, että kaikkien aikojen ylistysvirren sanat eivät voi kovin kaukana totuudesta olla: "...oi rakkaus suuri, oi ääretön armo, kun saan olla morsian Jeesuksen, ja siinä on kyllin, kun Jeesus on mulla, ääretön armo ja rakkaus..."

Eikö heilan kaipuissa ole kyse siitä, että löytää jonkun, jota rakastaa ja joka rakastaa takaisin? Ja myös siitä, että kelpaa sille toiselle häpeilemättä ja peittelemättä mitään ja että hyväksyy toisen sellaisenaan.

Toisin sanoen: että löytää jonkun, jonka kanssa saa olla aito itsensä vajavuusineen ja heikkouksineen eikä tarvitse pelätä, että toi-

nen sen vuoksi hylkää.

En lähde etsimään Jeesuksesta vajavuuksia tai heikkouksia, koska niitä ei löydy. Ajattele: Jeesus on täydellinen sulhanen, joka haluaa morsiamekseen hyvinkin vajavaisen seurakunnan, koostuuban seurakunta vain ihmisistä – ei henkiolennoista.

Oi rakkaus suuri, oi ääretön armo. Eikö se ole armoa, että saamme olla sulhasemme edessä vajavaisia, erehtyviä ja hairahtelevia? Saamme olla siis ihmisiä. Ja mikä rakkaus.

Vajavaisuussistamme huolimatta Jeesus tälläkin hetkellä valmistaa meille sijaa Taivasten valtakuntaan ja suureen hääjuhlaan. Hän odottaa sitä hetkeä, että voi viedä meidät Isän eteen esitelläkseen meidät rakkaana morsiamenaan ja Jeesuksen sekä Jeesuksen ristityn vuoksi Isä katsoo morsianta rakastavasti: "Rakas lapseni".

Jeesuksen omien ei tarvitse huolehtia heilan löytymisestä tai rakkaudettomasta kesästä. Meille helluntai on kihlauksen vuosipäivä ja lupaus suuresta hääjuhlasta.

AKI-PETRI HEINO  
LÄNSI-PORIN SEURAKUNNAN  
DIAKONIAITYÖNTEKIJÄ

**“Vajavaisuussistamme huolimatta Jeesus tälläkin hetkellä valmistaa meille sijaa Taivasten valtakuntaan ja suureen hääjuhlaan.”**

# i k k u n a p e n k k i

## Sain toisen mahdollisuuden

**M**ahtakohan se vihtahousu salakuljettua ihmismieleen ja -kehoon mistään muuta niin kavalasti kuin viehtymyksen päihiteisiin?

Tätä ajattelen nyt useasti ja julkituonkin, kun istun onnellisena vertaistukiryhmässämme yhtenä heistä, joille päihdekurimus on taakse jäänyttä tuskaa.

Tiedän hyvin, että alkoholi sai minut tuntemaan itseni jopa mieheksi, adrenaliini panti liikkeisiin vauhtia, dopamiini ja endorfiini saivat aivoni uskomaan, että tämä on se hieno, minun juttuni.

**Vaan ei** ollutkaan. Vaikka alkoholismista on kirjoitettu kilometritolkulla kirjoja ja tutkimuksia, tosiasia on, että juopoksi tullaan juomalla viinaa.

Minusta kehkeytyi juoppo ja minusta tuli alkoholisti.

Alkuun olin mielestäni villi ja vapaa, vapaa velvoitteista ja vastuista. Kukaan ei saanut määrällä minua, yhteiskunnan rajat, normit taikka lait eivät koskeneet minua.

Muutamassa vuodessa sairastuin yhä

syvemmin alkoholismi-nimiseen tautini. Se oli tuhoisaa tunnevammaiselle ja heikon itsetunnon omaavalle, jolla oli kuitenkin vielä tallella sellaista vääryä ylpeyttä, joka esti myöntämästä asiaa ja nöyryytystä sen edessä.

Sairaus teki minusta myös valehtelijan, jopa varkaan ja täysin epäluotettavan ihmisen.

Ystävät kaikkosivat, ihmissuhteet vaihtuivat samanlaisiin surkimuksiin kuin itse olin. Tulossa oli se päivä, jolloin tunnelin päässä ei enää ollut valoa.

**Se päivä** oli 16.8.1976. Elimistöni alkoi irtisanota toimintojaan vuosikausia kestäneen myrkyttämisen vuoksi. Kemia oli ollut ollut hyvä, mutta fyysikkani petti.

Sairaala- ja melisairaalajaksojen jälkeen minulle valkeni käsittämätön asia. Saisin sinen päättää nyt elämästäni, mutta tiesin, että yksin en selviäisi.

Käsitin, että olin saanut toisen mahdollisuuden. Jokin minua korkeampi voima oli ehkä niin päättänyt. Tosin elin nyt elämäni kädet nyrkissä ja katkerana, kun en voinut juoda.

Kunnes löysin vertaiseni kohtalotoverit. Alkoholistien toveriseurassa myönsin voimattomuuteni alkoholiin nähden ja pyysin apua.

**Päivän kerrallaan** olen saanut elää hyvää elämää ja muistan joka aamu tyyneysrukoukseni.

"Jumala suokoon minulle tyyneyttä hyväksyä asiat, joita en voi muuttaa, rohkeutta muuttaa, mitkä voin ja viisautta erottaa nämä toisistaan."

JOHNNY-KAI FORSELL  
JOHNNYMOI@LUUKKU.COM  
KIRJOITAJA ON PORILAINEN TOIMITTAJA.

## Porin Kirkkosanommat

**Julkaisija:** Porin evankelis-luterilainen seurakuntayhtymä. **Päätoimittaja:** Kari Erkkola. **Toimitussihteeri:** Matti Kuhna. **Toimitusneuvosto:** Porin seurakuntien viestinnän neuvottelukunta. **Osoite:** Hallituskatu 9 b, 28100 Por. **Puhelin:** 0400 309 815 **Internet:** kirkkoporissa.fi. **Sähköposti:** tiedotus@poriev.fi. **Taitto:** Kotimaa Oy, PL 279, 00181 Helsinki. **Jakelu:** Posti Oyj. Jakeluhuomautukset p. 0400 309 815. **Ilmoitusmyynti:** Kotimaa Oy, Pirjo Teva, p. 040 680 4057 **Yksitystilaus:** 10 euroa vuosikerta. **Seuraava numero ilmestyy 9.6.2017**



Thinkstock

# Koukuttavat pelit

Nuoret ovat aina pelanneet paljon, mutta internet on tuonut sosiaalisuuden peleihin mukaan. Hannu Majamäen mielestä peleissä on paljon hyvääkin, kunhan lapsella on myös muuta elämää.

**K**irkkohallituksen porilaislähtöinen koordinaattori **Hannu Majamäki** on tutustunut lasten ja nuorten pelaamiseen niin työnsä kuin myös oman perheensä kautta – kotona vauhtia ylläpitävät 13- ja 16-vuotiaat lapset.

— Parhaillaan on käynnissä suuri kulttuurinen muutos. Peleihin tottuneet lapset ja nuoret näkevät koko maailman pelillisesti. Tämä on mahdollista ymmärtää ihmiselle, joka ei ole sisällä pelien maailmassa, Majamäki miettii.

### Paljon vaikutuksia

Lapset ja nuoret ovat aina pelanneet paljon, mutta internet on muuttanut pelaamista tähden siitä sosiaalista. Pelit voi myös opettaa esimerkiksi uusista kulttuureista, kun pelikaveri voi olla vaikkapa Kiinasta. Myös kielitaito kehittyy pelissä, peleistä kun käytetään lähes poikkeuksetta englantia.

— Peleihin koukuttuminen vaikuttaa väistämättä kaikkiin elämän osa-alueisiin, niin oppimiseen, työhön kuin vaikkapa perheen perustamiseenkin. Tämä voi olla hyvä asia, mutta lapsella ja nuorella pitäisi olla muitakin kiinnostuksen kohteita pelaamisen lisäksi, Majamäki kannustaa.

Hän muistuttaa, että koukuttumista on ollut aina olemassa.

— Ensinnäkin pelit ovat lukemiseen, sitten televisioon ja seuraavaksi internetiin koukuttamisesta. Nettipelit ovat seuraava vaihe, Majamäki selvittää.

### Pelaaminen ammattina

Majamäki näkee peli-ilmiön suurimpana

muutoksena ammattimaiset pelaajat. Peleille on käymässä samalla tavalla kuin mille tahansa urheilulajille; kun pelaaja saa taakseen suuren yleisön, aletaan sitä näyttää jopa televisiossa. Mukaan tulevat sponsorit, strategit ja muut huoltojoukot, ja turnauksien palkkiot ovat satoja tuhansia tai jopa miljoonia dollareita.

— Huomaan omassa 13-vuotiaassa lapsessani huolellisen valmistautumisen peliturnauksiin. Valmistautuminen alkaa jo kuukautta ennen, ja se on rankkaa fyysistä, reaktionopeutta ja yhteispeliä kasvattavaa harjoittelua. Eli nuori treenaa kaikkia niitä osa-alueita, joita varsinaisessa pelissä tarvitaan.

Nuoria kiehtoo peleistä ehkä eniten se, että niissä voi tehdä asioita, mitä ei oikeasti voi tehdä, ja tämä myös tiedostetaan.

— Myös pelien visuaalisuus, interaktiivisuus ja 3d-todellisuus ovat koukuttavia. Elämystä ei oikein voi kuvailla, jos sitä ei itse koe, Majamäki kertoo.

### Väkivaltaisuus huolettaa

Hannu Majamäki pitää tarpeellisena sitä, että peleillä on ikärajat, vaikka onkin sitä mieltä että pelien väkivaltaisuutta osittain myös liioitellaan.

— Eivät pelit ole sen väkivaltaisempia kuin tv-sarjat tai elokuvat. Sitä paitsi monet peleistä vain näyttävät väkivaltaisista, mutta pelaaja ei koe esimerkiksi tappavansa ketään, vaan noudattavansa tiettyä pelissä olevaa tapaa.

Pelitutkijat puhuvatkin metapelaamisesta; se, mikä näyttää tapahtuvan on pelin idean, visuaalisuuden ja pelimoottoreiden tuotetta.



Matti Kuhna

— Esimerkiksi tunnetun *Counter Strike* -peli, jossa pyritään tappamaan vastapuolen joukkueen jäsenet, on perinmältä olemukseltaan hyvin lähellä pesäpalloa, Majamäki nauraa.

Hannu Majamäki vinkkaa vanhempia osallistumaan lastensa pelaamiseen.

— Pyydä lasta selostamaan, mitä pelissä tapahtuu, ja lähde mukaan vaikkapa assembly-pelitapahtumaan. On aika uskomatonta nähdä tuhansia nuoria samassa hallissa tietokoneidensa takana ja ymmärtää, miten sosiaalisesta tapahtumasta on kyse.

VAULA WRANG

## Yhtymän budjetin tekoon tiukat raamit

Porin yhteinen kirkkoneuvosto antoi kokouksessaan huhtikuun lopulla tiukat ohjeet seurakuntayhtymän yksiköille ensi vuoden budjetin tekoa varten.

Budjettisuunnittelun keskeisenä lähtökohtana on se, ettei menojä voidaan lisätä ja että kaikki sitouvat noudattamaan budjettikuria. Toiminta on sopeutettava niukkenevaan talouteen ja säästötoimenpiteiden on oltava ennakoivia.

Ensi vuodelle asetettu säästö tavoite on sata tuhatta euroa siten, että tavoitteet painottuvat budjettiasästöihin. Kaiken kaikkiaan säästö tavoite suunnitelmakaudelle 2018–2020 on sata tuhatta euroa vuotta kohden.

## Rahoitustuottoja yli 1,7 miljoonaa viidessä vuodessa

Porin ev.lut. seurakuntayhtymän rahoitustuotot viiden viimeisen vuoden aikana ovat olleet runsaat 1,7 miljoonaa euroa. Arvonlennusten palautukset ovat samana aikana olleet noin 354 000 euroa ja nettotuotto runsaat 2,1 miljoonaa euroa.

Sijoitustuotto 5,1 prosenttia on viiden vuoden aikana ollut ennen arvonlennusten muutoksia 4–6 prosentin sijoitustavoitteen mukainen. Sijoitusten arvonlennusten muutosten kanssa sijoitustuotto on kaikkiaan 6,1 prosenttia ja on yli tavoitteen.

Yhteinen kirkkoneuvosto merkitsi asian tiedokseen viime kokouksessaan. Asia menee vielä kirkkovaltuuston käsittelyyn.

## Reposaaren maalausurakka tehdään aikataulussa

Reposaaren pappilan kuluvalle vuodelle kaavailtu julkisivun ja vesikaton maalaus jäi pöydälle yhteisen kirkkoneuvoston kokouksessa runsaat pari viikkoa sitten. Syynä on se, ettei maalausurakasta saatu määräaikaan mennessä ainnatakaan tarjousta.

Kiinteistöpäällikkö **Kalevi Lindforsin** mukaan yhtenä syynä tähän ovat urakan suorittamiseen sisältyvät muutamat vaativat työvaiheet.

Tarjouspyyntökysymyksen on tarkoitus palata kirkkoneuvoston kokouksessa kuluvaan aikaan, sillä heti edellisen kokouksen päätöksen julkistamisen jälkeen halukkaita urakkoisijoita löytyi useita. Lindfors ennakoii, että maalausurakka päästään tekemään tulevan kesän aikana alkuperäisen aikataulun mukaisesti.

Kuukauden tai pari kestävät työt on tarkoitus saada valmiiksi elokuun loppuun mennessä. Kuluvaan vuoden investointiansaan on maalausurakkaa varten varattu 60 000 euroa.

## Teljään haetaan uutta kappalaista

Porin Teljän seurakunnan kappalaisen viran täyttö on parhaillaan käynnissä. Hakuaika virkaan umpeutui 4. toukokuuta.

Paikka aukeni sen jälkeen, kun Teljän kappalaisena tähän asti työskennellyt **Pasi Virralle** annettiin viranhoidon määräksi Keski-Porin seurakunnan kappalaisen virkaan 1. toukokuuta lukien.

Kosken Tl seurakunnan kirkkoherran virkaa on hakenut muun muassa Noormarkun seurakunnan kappalainen **Tapio Hietalahti**.

## Työntekijöiden yhteystiedot keskitetään Lukkariin

Porin ev.lut. seurakuntayhtymän kaikkien työntekijöiden nimet ja yhteystiedot pyritään saamaan Lukkari-nettisivustolle kohtuullisen ajan kuluessa.

Seurakuntayhtymän johtoryhmä totesi kokouksessaan huhtikuussa, että kyseiset tiedot on syytä kirjata Lukkariin yleisesti näkyville. Näin palvellaan sekä yhtymän omia työntekijöitä että ulkopuolisia, jotka haluavat asioida työntekijöiden kanssa.

Samalla myös Lukkarin profiili tietoa välittävänä arjen työkaluna kohoaa.

Yksiköiden selvitys on pitävä huolta päivittymisestä. Jos työntekijällä itsellään ei ole työpuhelin, on hänen nimensä yhteyteen liitettävä mukaan vähintään esimiehen tai vaihtoehtoisesti yhtymän puhelinvaihteen numero.

# Elämäntapana hengellinen maallikkotyö

Arja-Liisa Järvinen on vuosikymmenien aikana ehtinyt olla monessa mukana.

Kun Naisten Kahvila piti tavanomaisen kuukausitilaisuutensa maaliskuun lopulla lounaskahvila Brunssissa, paikan päällä oli viitisenkymmentä henkeä. Sellaiseen osallistujamäärään voisi mikä tahansa yhdistys olla tyytyväinen. Naisten Kahvilan puheenjohtajan **Arja-Liisa Järvisen** mukaan tämä on heillä tavanomainen määrä.

— Ja kun kokoonnumme seurakuntakeskuksessa, on väkeä paikalla keskimäärin 70-110 henkeä.

Naisten Kahvila on Porin kristillisessä kentässä aktiivinen toimija. Tilaisuuksia on kuukausittain syyskuusta toukokuuhun. Osa tilaisuuksista on vain naisille, kun taas esimerkiksi Sanan siemen on tarkoitettu niin naisille kuin miehillekin.

**Kannustavia täysosumia**  
Jotkut onnistumiset ovat erityisesti

jääneet puheenjohtajan mieleen.

— Kymmenisen vuotta sitten järjestimme kahdesti Päivä Naiselle – tapahtuman seurakuntakeskukseen, ja paikalle tuli kummallakin kertaa yli tuhat ihmistä. Helmikuussa 2011 puolestaan järjestimme Keski-Porin kirkossa Elvis-gospelin, joka veti kirkon täyteen väkeä.

Porin ev.lut. seurakuntayhtymän yhteisen seurakuntatyön kanssa yhteistyötä tekevä Naisten Kahvila viettää ensi vuoden syksyllä 30-vuotisjuhliaan. Nyt Järvinen on kymmenen hengen toimikunnassa ainoa alkuperäisjäs.

— Päämäärämme tavoittaa naisia ja kertoa heille ilosanomaa, joka auttaa heitä heidän arjessaan. Haluamme harjoittaa tämän kaupungin parasta, perusporillainen Järvinen korostaa.

Yksi kirjakin on Naisten Kahvilan tiimoilta valmistunut. Kyseessä on toimikunnan jäsenen **Hanna-Maria Vahalan** muutama vuosi sitten kirjoittama *Neljä vuodenaikaa*, jossa kahvilan naiset kertovat omasta elämästään.

Ensi syksynä lokakuun viimeisenä sunnuntaina Naisten Kahvilan Perhosladyt esittävät Porissa draaman *Mielen taistelukenttä*, joka taannoin sai Järvenpäässä hyvän vastaanoton. Myös miehet voivat tulla katsomaan sitä.

— Odotan jännityksellä, miten porilaiset ottavat draaman vastaan, Järvinen paljastaa.

## Monta sarkaa

Arja-Liisa Järvisen elämän ratkaiseva käännekohta oli elokuussa 1979, jolloin hän koki hengellisen herätyksen yhteiskristillisessä raamatututorissa.

— Jotkut tulevat uskoon vaike-

uksien syövereistä, minun tarinani on taas toisenlainen. Elämässäni oli kaikki tosi hyvin ja aloin miettiä, että tässäkö tämä nyt sitten on. Tyhjiyden tunne vaivasi kaiken keskellä. Uskon, että uskovana isoitini ja asiakkaideni rukoukset kuuluin lopulta.

Kristillinen vapaaehtoistyö on ollut osa yhteiskristillisen näyn omaavaa Arja-Liisa Järvisen elämää koko tämän vajaan 38 vuoden ajan, sillä hän otti vapaaehtoistyön heti osakseen omaa elämäänsä.

Luettelo siitä kaikesta, missä hän on ollut mukana, on pitkä. On esimerkiksi ollut Israel-työtä, Fisherimen-lauluryhmää, Yhdessä-iltoja Teljän kirkolla ja SunnuntaiEtapeja. Kaikilla näillä on ollut oma aikansa ja tilauksensa.

— Alkuvuosina vedimme **Matti Vuolanteen** ja **Talvikki Talvitien** kanssa Keski-Porin kirkossa tiistaisin Sanan ja rukouksen iltoja. Se oli erityisen tärkeää työtä.

## Tiivis kalenteri

Järvinen tunnustaa, että hänen kalenterinsa on täynnä sekä työn että vapaa-ajan osalta. Vapaa-aikanaan hän tekee muun muassa rukous- ja sielunhoitotyötä.

— Nämä ovat minulle rakkaita työmuotoja, joihin Pyhä Henki antaa voiman.

Maallikkona voi Järvisen mukaan tehdä paljon Jumalan työtä.

— Rakkaus ei ole vain hienoja sanoja, vaan kyse on rakkaussuhteesta Kristukseen.

**”Haluamme Naisten Kahvilassa harjoittaa tämän kaupungin parasta.”**

Järvisen mielestä on surullista, etteivät kaikki huomaa, mitä kaikkea heille olisi tarjolla Jeesuksen Golgatalla täyttämän työn seurauksena.

— Puhu itsellesi hyviä asioita ja usko, että Jumala auttaa sinua. Puhu itsellesi myös Jumalan lupauksista siten kuin niistä on mainittu *Sananlaskuissa* (Snl. 18:21). Hän haluaa, että Hänen rakkautensa otetaan vastaan. Kunpa oppisimme elämään *Efesolaiskirjeen* mukaan ja muuttuisimme *Kolossalaiskirjeen* 3. luvun mukaisesti, Järvinen puntaroi.

Hän muistuttaa, että Pyhä Henki ohjaa ihmistä Jumalan rakkauden seurauksena, koska Jeesus on jo maksanut kaiken.

— Päämääränä pitää olla se, että Isän rakkaus Jeesuksessa Kristuksessa voi välittyä eteenpäin ja saada aikaan parantumista.

## Sanan ihminen

Järvisen mukaan Pyhä Henki käyttää häntä omien aivoitustensa mukaan, ja että hän itse on vain putki, joka on käytössä. Hän puhuu ihmisen ja Jumalan välisestä yhteistyös-

tä, jossa kumpikin tekee oman osuutensa.

— Ihminen on kuin peltomies, joka istuttaa siemenen, jonka Jumala sitten antaa kasvaa.

*Raamattua* on Järvisen mielestä luettava säännöllisesti ja hoidettava siten sisäistä henki-ihmistään Pyhän Hengen avulla.

— Sana on elämän ankuri, josta saamme tarpeelliset ohjeet. Itse olen sanan ihminen, Järvinen tähdentää.

Hän itse käyttää mielellään ilmaisuja toukasta perhoseksi kuvaamaan Jumalan suunnitelmaa ihmisen suhteen.

— Kun ihminen ottaa parantajan Kristuksen elämänsä, löytää hän Jumalan antamat mahdollisuudet kasvaa omaksi itsekseen ja muuttua toukasta perhoseksi.

Itseään käytännölliseksi kutsuva Järvinen tunnustaa suoraan, ettei pidä ns. haahuilusta.

— Pitää aina muistaa, että Jumala auttaa meitä arjessamme Pyhän Hengen kautta, jos niin tahdomme.

## Työnteko jatkuu

Viime syksynä Järvinen vietti Hiushoitolaa Ar-Lissa yrittäjäksi ryhtymisensä 45-vuotisjuhlaa yhdessä ystäviensä ja asiakkaidensa kanssa. Hän itse uskoo, että yrittäjyys on ollut osa Jumalan suunnitelmaa hänen elämässään, sillä liike on ollut lukemattomien kohtaamisten areenana kaikki nämä vuosikymmenet.

Järvisen työura on kestänyt pitkään. Nyt menossa on jo 52. työvuosi.

— Osa asiakassuhteistani on todella pitkää perua. Vanhimmat niistä ovat jo 48-49 vuoden takaa ja ovat kulkeneet mukani tähän päivään. Olen kiitollinen kaikista asiakkaistani tähän päivään saakka.

Miten kauan aiot vielä olla työelämässä?

— En ole saanut Herralta sanaa siitä, että minun pitäisi vielä sulkea liikkeeni. Niinpä jatkan töitäni edelleen.

TEKSTI JA KUVA: MATTI KUHNA

## Fakta

### Arja-Liisa Järvinen

- Syntynyt Viikkarissa Porissa, varttunut Toukarissa.
- Ammatiltaan parturikampaa, vetänyt omaa liikettään syksystä 1971 asti.
- Perheeseen kuuluvat aviomies Eero (aviol. 1967) sekä tytär Anne perheineen.
- Harrastaa hengellistä vapaaehtoistyötä, työhön liittyvää ammattikoulutusta, vesijumppaa ja mökkeilyä.

# Kahdeksan piispaa Suomi-Areenalle Poriin

Kansalaisten odotetaan tulevan paikan päälle kertomaan ajatuksiaan ja toiveitaan.

Suomen ev.lut. kirkko juhlii kuluvana vuonna näkyvästi Reformaatio 500 – merkivuoden tiimoilta, mikä näkyy myös 10.-15. heinäkuuta Porissa pidettävällä Suomi-Areenalla. Paikalla on noina päivinä yhteensä kahdeksan piispaa.

Se on tietävästi suurin määrä, mitä kaupungissa on piispoja yhdellä kertaa koskaan ollut.

Turun arkkihiippakunnan piispan **Kaarlo Kallialan** mukaan kristinuskon

ja nimenomaan sen luterilainen muoto on paljon muokannut suomalaisuutta ja suomalaisia arvoja vuosisatojen kuluessa.

— Haluamme Suomi-Areenalla nostaa keskustelun keskiöön niitä olennaisia asioita. Mitä reformaatioon tulee, on aika ajoin tarkistettava sitä, ollaanko edelleen samalla asialla kuin silloin aikanaan.

Reformaation juhluvuonna on myös haluttu karttaa uskonpuhdistus-termiä ja käyttää sen sijaan sanaa reformaatio.

— Haluamme näin välttää mielikuvaa siitä, että vain me luterilaiset olemme oikeassa, Kalliala korostaa.

## Ihmisten keskellä

Viisisataavuotiasta reformaatiota ja satavuotiasta Suomea muistetaan Suomi-Areenalla ratkaisukekseisesti ja tulevaisuuteen katsoen: Suomen evankelis-luterilainen kirkko ja valtioneuvoston kanslian Suomi 100 -juhlatyöskunta pöytäkirjaan Porin Muutosterrassin.

Idea on siinä, että kirkko haluaa myös



Suomi on piispa Kaarlo Kallialan mukaan edelleen hämmästyttävän luterilainen, mikä heijastuu suomalaisuudessa vahvasti.

## Reformaatio esillä Turun kirkkopäivillä

Turun Kirkkopäivillä 19.–21.5. toukokuuta juhliitaan satavuotiasta Suomea reformaation hengessä. Tarjontaa on niin suurelle yleisölle kuin kirkon ammattilaisille ja vapaaehtoisille.

Kansainvälisyyttä päiville tuovat Valtakunnalliset lähetyshuilat, jotka järjestetään nyt ensimmäistä kertaa Kirkkopäivien yhteydessä. Samaan aikaan Turussa juhliitaan myös ruotsinkielisillä kirkkopäivillä.

Kirkkopäivien ytimessä ovat ajankohtais-keskustelut, joissa kirkkoa ja yhteiskuntaa uudistetaan avoimesti ja rajat ylittävissä vuoropuhelussa. Ohjelmaan sisältyy muun muassa arkkipiispa **Kari Mäkinen** ja presidentti **Tarja Halosen** keskustelutoukko Turun tuomiokirkossa perjantai-ilta 19. toukokuuta.

Tasavallan presidentti **Sauli Niinistö** ja piispa **Eero Huovinen** puolestaan keskustelevat elämästä, Suomesta ja oikeudenmukaisuudesta seuraavana päivänä Logomossa.

Kaikkiaan päivillä on noin 40 keskusteluohjelmaa, joissa paneleista ovat muun muassa puheenjohtaja **Li Andersson** (vas.), kansanedustaja **Ilkka Kanerva** (kok.), tuleva perhe- ja peruspalveluministeri **Annika Saarikko** (kesk.) ja sisäministeriön kansliapäällikkö **Päivi Nerg** sekä kirkollisia vaikuttajia yli kirkkorajojen.

## Hallitukseen vedotaan pakolaiskiintiön vuoksi

Suomen Lähetysseura haluaa, että pakolaiskiintiötä kasvatetaan ensi vuonna. Lähetys-

seura on mukana laajassa kansalaisjärjestövetoomuksessa kiintiön kasvattamiseksi.

Hallituksen kehysriihessä luodaan suunnitelmia Suomen taloudelle seuraavalle vuodelle. Järjestöt vaativat, että pakolaiskiintiötä korotetaan vuodelle 2018.

Pakolaiskiintiön korottamisen puolesta puhuu myös arkkipiispa **Kari Mäkinen**.

— Pakolaiskiintiön nostaminen olisi merkki siitä, että halutaan kantaa vastuu heikommassa asemassa olevista ihmisistä. Silloin emme suojele vain heitä, vaan myös oman yhteiskuntamme eettistä perustaa – sitä, millainen maamme Suomi on, Mäkinen sanoo.

Kolme vuotta sitten Suomi korotti väliaikaisesti pakolaiskiintiötään 1 050 henkilöön, mutta laski sen viime vuonna takaisin 750 henkilöön, samalle tasolle kuin mitä kiintiö on ollut vuodesta 2003 lähtien.

## Paneeleita luvassa

Kansalaisten äärelle rantautuminen toteutuu vielä muun muassa päivittäisillä piispan torikahveilla. Lisäksi luvassa on piispan iltahetkiä maanantaina, tiistaina ja torstaina.

Suomalaisesta luterilaisuudesta keskustellaan keskiviikkona 12. heinäkuuta pidettävässä paneelissa, jossa aiheesta keskustelevat arkkipiispa **Kari Mäkinen** ja valtakunnansovittelija **Minna Helle** sekä Helsingin yliopiston kansleri **Thomas Wilhelmsson**.

TEKSTI JA KUVA: MATTI KUHNA

## Fakta

### Kirkko Suomi-Areenalla

- Kirkko on yksi 10.-14. heinäkuuta toteutettavan Suomi-Areenan pääjärjestäjistä.
- Porissa tapahtumaa on ollut Kirkkohallituksen kanssa järjestämässä Porin ev.lut. seurakuntayhtymä.
- Tarkempia tietoja ohjelmasta löytyy sivuilta [www.kirkkopori.fi](http://www.kirkkopori.fi) alaotsikosta Reformaatio 500 vuotta.
- Suomi-Areena järjestetään tällä kertaa Porissa 12. kerran.
- Tapahtuman tiimoilta käytössä on kaikkiaan kahdeksan päälavaa.

## Eevi ja Leevi nimisuosikit Porissa

Vuonna 2016 Porissa kastetuilla lapsilla suosituin tytön etunimi oli Eevi ja pojilla Leevi, Lenni ja Niklas. Eevi-nimen sai yhteensä 13 tyttölasta, kun taas Leevi, Lenni sekä Niklas -nimen sai yhteensä kuusi poikalasta.

Seuraavaksi suosituimmat tyttöjen olivat Aino ja Helmi (8 lapsella), Ellen (7), Venla (6), Aava, Ella ja Neela (5) sekä Emilia ja Emma (4).

Pojilla suosituimpiin etunimiin kuuluivat myös Leevi, Lenni ja Niklas (6), Akseli, Joel, Joona, Julius, Matias ja Noel (5) sekä Eemeli (4).

Jälkimmäisissä nimissä tyttöjen kolme suosituinta nimeä olivat Maria (25), Sofia (15) ja Aurora (14). Pojilla suosituimmat jälkimmäiset nimet olivat Juhani (26), Johannes (23) ja Olavi (21).

## Yhtymän esite valmis

Porin ev.lut. seurakuntayhtymän JS Suomi Oy:ltä tilaamansa ja omaa toimintaa käsittelevä esite on valmis sekä sähköisen että paperiversion osalta.

Esiteen paperiversiota on saatu 2 500 kappaleen tilauksen mukainen määrä.

Neliväripainatuksella valmistetun esitteen sivukoko on 21x 21 mm. Sivuja siinä on kuusi.

Esiteä esitellään yhtymän, sen kuuden seurakunnan sekä yhteisen seurakuntatyön toimintaa sanoin ja kuvin. Esite haluttiin saada tulevalle kesälle erityisesti Suomi-Areenan ja sen vahvan kirkollisen annin vuoksi.

## Suviseurojen kenttätalkoot parhaillaan käynnissä

Porissa 30.6.–3.7. pidettävien vanhoillislestadiolaisten Suviseurojen kenttätalkoot ovat parhaillaan käynnissä.

Suviseurojen käyttöön on Kirjurinluodon, Hanhiluodon ja Raatimiehenluodon alueelta varattu noin 200 hehtaarin suuruinen tila. Tilaa todella tarvitaan, sillä seuroihin odotetaan mukaan hiekan yli 70 000 ihmistä.

Päävastuu Suviseurojen järjestämisestä on Porin Rauhanhdistyksellä, mutta kaikkiaan talkoissa on mukana 12 rauhanhdistystä.

Porin ev.lut. seurakuntayhtymä on mukana seuroissa sillä tavalla, että sunnuntaina 2. heinäkuuta 12 rauhanhdistyslaista pappia saarnaa yhtymän kirkkoissa.

Edellisen kerran Suviseurat järjestettiin Porissa vuonna 1946. Silloin seuroihin osallistui 9 000 – 10 000 henkeä.

Suviseurat on Suomen suurin vuotuinen hengellinen tapahtuma. Vanhoillislestadiolaiset on suurin kirkon sisäinen herätysliike.

## Kirkkohallitus jakoi rakennusavustuksia

Kirkkohallituksen täysistunto on jakanut rakennusavustuksia seurakunnille. Avustuksia jaettiin sekä valtionrahoituksesta että Kirkon keskusrahastosta yhteensä kuusi miljoonaa euroa.

Seurakunnat hakivat avustusta yhteensä sataan eri hankkeeseen vuoden 2016 loppuun mennessä. Hakemusten kustannusarviot olivat yhteensä noin 20 miljoonaa euroa.

Seurakuntien hakemusten määrä kasvoi noin 20 prosenttia edellisvuodesta.

Porin ev.lut. seurakuntayhtymä ei kiinteistö-päällikkö **Kalevi Lindforsin** mukaan tällä erää hakenut avustuksia mihinkään kohteeseensa.

## Lavian kirkonmenot nyt myös internetissä

Lavian kirkon pyhäamun jumalanpalvelukseen on avattu maailmassa kuulutuyhteys internetin kautta. Sunnuntaina 12. maaliskuuta alkanet verkkokirkko-lähetykset ovat jo ehtineet kerätä vajat 300 kuulijaa.

Sunnuntain klo 10 jumalanpalveluksen lisäksi kirkonmenot ovat Laviasta kuultavissa muinakin juhlapyhinä. Esimerkiksi pääsiäisenä radiokirkon äärelle pääsi kiirastorstai-ilta, lankalauantain yökirkossa sekä 2. pääsiäispäivän messussa klo 10.

Lauantain yökirkkokin keräsi verkon kautta muutaman kuulijan.

Kirkkoherra **Anna-Kaisa Hautalan** mukaan palautelähetyksistä on ollut myönteistä. Esimerkiksi mahdollisuutta kuunnella kirkonmenoja kännykän kautta on kiiteltä.

Lavian kirkonmenot on kuultavissa pyhisin verkko-osoitteessa [kirkkopori.fi](http://kirkkopori.fi)/verkkokirkko/lavian-nettijumalanpalvelus.

# ARVON lahjat

piplia.fi

**FARKKURAAMATTU**  
Valitsetko tumman vai vaalean!  
Molemmassa vetoketju ja oikea tasku. 27 €

UUTUUS

IKUINEN YSTÄVÄ 41 €  
HERRAN SIUNAUS 36 €  
KULJEN KANSASSI 51 €

Laajan raamattuvalikoiman löydät [pipliakauppa.fi](http://pipliakauppa.fi)

**LAHJARAAMATTU**  
Nahkakantinen  
Raamattu  
lahjansaajan  
nimipainatuksella.  
Tilaa ajoissa!

voimasanoja  
**PIPLIA.**

Suomen Pipliaseura | myynti 010 838 6520 | myynti@piplia.fi | piplia.fi | pipliakauppa.fi

**DESIGN-KORUT**  
Hopeiset riipukset ovat kotimaista  
käsityötä.

**UUDET VIRSIKIRJAT**  
Sointuisat virret uusissa kansissa.  
Myös nahkakantisena. 16,90 €

Luotettavaa ja ammattitaitoista hautauspalvelua vuodesta 1918



Itäpuisto 12 Pori p. 02 6332 707 [www.rantasenhautauslaitos.fi](http://www.rantasenhautauslaitos.fi)

## Diakonialaitoksen Hautauspalvelut

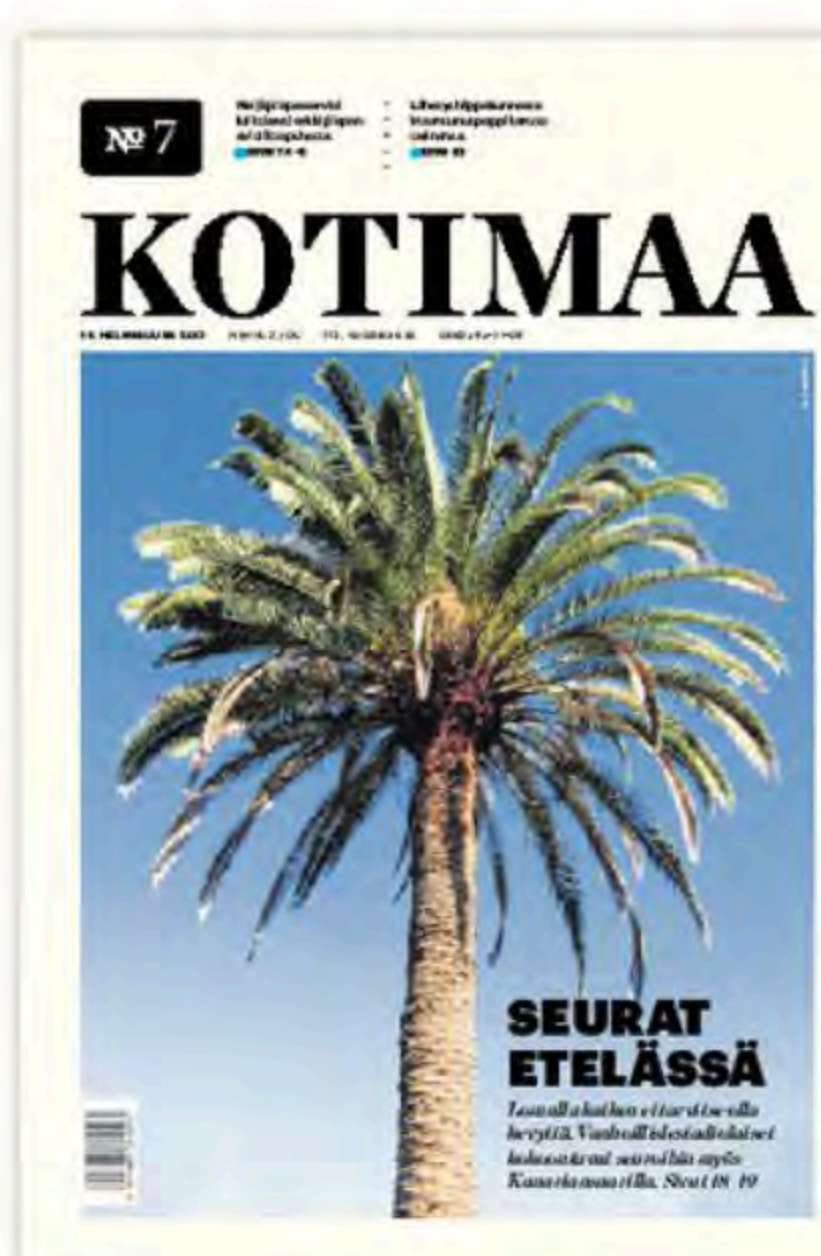
Pori, Eteläpuisto 10 (02) 632 7011  
Ulvila, Lauttaranta 5 (02) 538 9090  
Kartanon Kukka, Härmäntie 2, Pori (02) 646 9001  
Luvian Kukka (02) 558 1364  
Kukkakauppa Meriheinä, Merikarvia 044 373 6046

WWW.PDL.FI

**Ilmoittaja,  
ota yhteyttä.**

Ilmoitusmarkkinointi  
Pirjo Teva  
**040 680 4057**  
[pirjo.teva@kotimaa.fi](mailto:pirjo.teva@kotimaa.fi)

## Tilaa itselle tai lahjaksi Kotimaa-lehti.



**20€**  
/3 kk

**Sisältöä  
elämään.**

Kotimaa-lehden  
lukijana pääset  
näköalapaikalle  
muuttuvassa kirkossa  
ja yhteiskunnassa.  
Saat merkityksellistä  
tietoa ja näkökulmia  
elämäsi kristittynä.

**Tee tilaus haluamallasi tavalla:**

Postita oheinen tilauskortti,  
postimaksu on maksettu puolestasi.

Tilaa soittamalla 020 754 2333

Tilaa sähköpostilla asiakaspalvelu@kotimaa.fi

## TERVEYS- PALVELUJA PORILAISIN VOIMIN

Olemme laajentaneet.  
Palveluksessanne  
nyt yli 25 kokenutta  
asiantuntijaa.

**Lääkäriasema  
MEDIPORI**

Gallen-Kallalankatu 5 A, PORI, 2. kerros • AJANVARAUS: 040 195 5970 • [www.medipori.fi](http://www.medipori.fi)

**KAIKKEA KIVAA KOTIIN  
KEITTIÖTUNING**

[WWW.KEITTIOTUNING.FI](http://WWW.KEITTIOTUNING.FI)

Täydellistä hautausalan  
palvelua.  
Kuljetukset kaikkialle.  
Muistotilaisuudet,  
sidontatyöt.

Puh. (02) 635 1160  
Vesa Viitala 050 569 3653

**Hautauslaitos**  
ANJA VIITALA OY  
Uusikirkkotiellä 40, PORI

**SATAKUNNAN  
HAUTAUSTOIMISTO**  
Satakunnan Hautauslaitos Oy  
Eteläpuisto 19, 28100 Pori  
p. (02) 6415 131  
(24h) 045 1334 840  
[www.satakunnanhautauslaitos.fi](http://www.satakunnanhautauslaitos.fi)

**PORIN  
NUOHOUK-  
PALVELU**

Suoritamme myös kaikki  
ilmastoilut puhdistukseen  
liittyvät työt, omakoti-  
taloihin teollisuuteen!

Pyydä tarjous paikalliselta  
tekijältä 30 v. kokemuksella!

Nuohoojamestari Mika Tuovinen  
p. 0400 535 333

[WWW.PORINNUOHOUKSPALVELU.FI](http://WWW.PORINNUOHOUKSPALVELU.FI)

**HAUTAKIVET**  
YM. KIVIALAN TYÖT  
SUORAAN  
KIVIEISTAMOLTA  
KYLÄSAARESTA  
**AK-KIVI**  
Kivieistämötie 39, 28760 Pori  
p. 02-6486075 [www.ak-kivi.fi](http://www.ak-kivi.fi)

## Kotoinen murre elää yhä



Porin Karjala-Seuralta  
kevätlahja diakoniatyölle.

Sukkapuikot kilisevät ja kuu-  
luu iloista rupattelua. Karjala-  
Seuran käsityökahvilassa  
Keski-Porin kirkkotuvalle muis-  
tellaan menneitä ja ollaan leppoi-  
sasti yhdessä.

Kahvila on pyörinyt kymmeni-  
sen vuotta, ja sen vetäjänä toimii  
Kaija Syystö.  
Kokoonmisten tuloksena on  
syntynyt paljon kättä töitä, suk-  
kia ja lapsia. Ne luovutetaan sää-  
nöllisesti diakoniatyölle.

Niitä on ajan saatossa lahjoit-  
ettu myös esimerkiksi sotaveteraa-  
neille, Niinisalon armeijaväelle ja  
vastasyntyneille.

**Herkistävät muistot**

Karjalan murretta on tässä joukos-  
sa selvästi vaalittu. "Mie" ja "sie"  
pulahtelevat luontevasti länsi-  
maalaisen puheparren lomasta.  
Kaikki paikallaolijat eivät itse  
ole kokeneet evakkotaivalta, mut-  
ta kokemusta kannetaan tavalla tai  
toisella, esimerkiksi lähisuvun ker-  
tomusten ja kokemusten myötä.

Kuulija herkistyy päästessään  
hetkeksi mukaan muistojen mat-  
kalle, hetkeen, jolloin koti oli juuri  
hyvästely ja taitettavana olisi pit-  
kä tie. Tyttö ajoi karjaa ja mummo  
hevosta.

**"Olemme esimerkiksi  
avustaneet Tuomas-  
messussa, ja jos  
erilaisissa tilaisuuksissa  
on tarvittu "ehtoisia  
emäntiä", on autettu  
kahvinkeittossa."**

PORIN KARJALA-SEURAN  
PUHEENJOHTAJA  
BRITA-HELENA RAILOLA

Kun saavuttiin perille vieraa-  
seen perheeseen, tytön jalat olivat  
pahasti hirttyneet. Äiti pesi kaut-  
altaan likaan peittyneen lapsen-  
sa, ja niin sitä asetuttiin taloksi.

**Koti-ikävän taakka**

Sisulla alettiin elää päivästä toi-  
seen, vaikka välillä tunteet ottivat  
vallan. Silloin tuli itku mummon  
haavaksi sydämeen.

Toiset suhtautuivat evakoihin  
ystävällisesti, toiset kylmästi tai yli-  
mielisesti. Jotkut haukkuivat rep-  
purysiksi. Kiusaan saattoi osallis-  
tua jopa opettaja.  
— Mut myös Karjalan tytöt olit  
kovin hiihtämää, kuuluu kutimien  
takaa iloinen ääni.

On hienoa muistella, että kou-  
lussa ei jäänyt häviölle kuntolajeja.

**Kytköksiä  
seurakuntatyöhön**

Keski-Porin seurakunnan dia-  
koniatyöntekijä **Mikko Salonen**  
tuo säännöllisesti lankoja tuvalle,  
ja sen jälkeen alkavat puikot kilis-  
tää. Työn tuloksia luovutetaan dia-  
koniatyölle keväisin ja myös syksy-  
isin.

Loppuvuodesta luovutetut työt  
päätyvät vastaanottajien joululok-  
si.

Karjala-Seuralta on muun toi-  
minnan lisäksi paljon yhteyksiä  
seurakuntaan.  
— Olemme esimerkiksi avusta-  
neet Tuomas-messussa, ja jos eri-  
laisissa tilaisuuksissa on tarvittu  
"ehtoisia emäntiä", on autettu kah-  
vinkeittossa. Taannoin oli Karjalai-  
sen kansan messu Keski-Porin kir-  
kossa, kertoo Porin Karjala-Seuran  
puheenjohtaja **Brita-Helena Railola**.

Hän mainitsee myös tiiviit yh-  
teydet ortodoksisen kirkon kanssa. En-  
nen pääsiäistä oli esimerkiksi vir-  
pomisviisujen sunnuntai-ilaisuus Porin  
ortodoksisella kirkolla.

Kirkkotuvalle järjestettävien ta-  
pahtumien ovat kuuluneet myös ta-  
rinaillat, joihin kokoonnutaan jon-  
kin teeman ympärille.

Porin Karjala-Seuran  
käsityökahvilan neuletyöt  
päätyvät hyvään käyttöön.  
Kuvassa vasemmalta  
käsityökahvilan vetäjä Kaija  
Syystö, Porin Karjala-Seuran  
puheenjohtaja Brita-Helena  
Railola, diakoniatyöntekijä  
Mikko Salonen, Salme  
Mäkinen, Hilja Keronen, Pirkko  
Mäkinen ja Hilka Suominen.

**Hartaat teemat esillä**

Koska edessä on hiljainen viikko,  
Salonen kiertää tätä ryhmää kuva-  
taiteilija **Riikka Juvenen** pääsiäisai-  
heisia kuvia. Niiden myötä käydään  
rauhallisesti läpi pääsiäisen tapahtu-  
mia.

Sen jälkeen lauletaan *Kiitos sulle  
Jumalani*. Se on virsi, jossa kiit-  
etään niin synkistä kuin kirkkaista-  
kin päivistä, niin tien varrella ku-  
koistaista kukkista kuin haa-  
voittavista ohdakkeistakin.

Lopuksi puheenjohtaja Railola  
laulaa Herran siunauksen.  
Lapset luovutetaan Mikko Sa-  
lonelle. Ne tulevat vielä lämmittä-  
mään montaa ihmistä.

TEKSTI: KUKKA-MAARIA CLEVE  
KUVA: RAINO SALMURVI

## Fakta

**Porin Karjala-Seura**

- Perustettu 4.9.1940 Porin  
ja sen lähiympäristön  
siirtokarjalaisten tueksi.
- Alkuperäisenä tehtävänä  
oli olla tukena siirtoväen  
sopeutumisessa.
- Kotiutumisen jälkeen  
painopisteeksi tuli  
Karjala-tietouden  
vaaliminen ja karjalaisen  
kulttuuriperinnön  
siirtäminen jälkipolville.
- Jäsenmäärä 210.
- Toimintaan ovat  
tervetulleita  
kaikki Karjalasta,  
karjalaisuudesta ja  
karjalaisesta kulttuurista  
kiinnostuneet.

## Maakuntalauluja lauletaan Viikkarissa

Teljän seurakunta järjestää per-  
jantaina 12. toukokuuta Viik-  
karin Valkamassa klo 14.00  
alkaen maakuntalaulujen yhteis-  
tilaisuuden.

Mukana myös virsittajia ja  
emeritusprofessori **Reijo Paja-  
mo**. Muun muassa kirkkomuu-  
sikkona Helsingin seurakun-  
tayhtymässä ja Sibelius-Akate-  
mian kirkkomusiikin osaston  
johtajana ja kirkkomusiikin  
professorina toimineella Paja-  
molla on kokemusta laulutilai-  
suuksien johtamisesta.

Lisäksi tilaisuudessa tarjo-  
taan juhlahäivä.

Seurakunta järjestää pitkin  
vuotta itsenäisyyden juhla-  
viikkoa. Teljällä on seurakunta-  
na myös valti-  
oneuvoston myöntämä Suomi  
100-status.

## Ruskamatka luvassa Pallakselle

Keski-Porin seurakunnan pe-  
rinteelle ruskamatkalle Lap-  
piin Pallakselle 2.-8. syyskuu-  
ta ehtii vielä mukaan.

Yöpyminen kahden hen-  
gen huoneissa Hotelli Pallak-  
sessa puolihoidolla. Matkaan  
lähdetään Seurakuntakeskus-  
sen edestä, osoite Eteläpuisto  
10, lauantaina 2. syyskuuta kello  
viideltä aamulla. Seurakun-  
nan edustajana on kappalainen  
**Pekka Aalto**.

Mikäli lähtijöitä on vähin-  
tään 40 henkilöä, on matkan  
hintaa 590 euroa. Jos lähtijöitä  
on vähintään 33 henkilöä, hin-  
ta on 605 euroa. Yhden hengen  
huoneen saa lisämaksulla 190  
euroa.

Matkavakuutus ei sisäl-  
ly hintaan, mutta se on välttä-  
mätön.

Ilmoittautumiset ja lisätie-  
dot Eija Karjalainen, p. 050  
304 0553. Varausmaksu 300 eu-  
roa maksetaan 5. toukokuuta  
mennessä, ja loput 11. elokuuta  
mennessä.

## Israelilainen Heart of Galilee taas Porissa

Viime vuonna Porissa esiinty-  
nyt Heart of Galilee -yhtye vie-  
railee kaupungissa jälleen. Täl-  
lä kertaa yhtye konsertoi Teljän  
kirkossa maanantaina 29. tou-  
kokuuta klo 18 alkaen.

Ohjelmassa on myös tuttu-  
ja hengellisiä gospel-lauluja, joi-  
hin yleisö voi ottaa osaa. Alku-  
sanat lausuu Teljän kappalai-  
nen **Silja-Maaria Kavasto**. Yh-  
teistyössä ovat mukana Israelin  
ystävät ry.

Konsertin jälkeen on luvassa  
mehu- ja kahvitarjoilu.

Yhtyeen uusi nimi on Ben  
Yoseph Ben David, mutta esiin-  
tyjät ovat samoja kuin aiem-  
minkin. Klezmer-musiikkiin  
kuuluu olennaisena osana kla-  
rinetti, joka muistuttaa *Viiu-  
huoittajaa katolla* -elokuvasta.

TEKSTI JA KUVA: LEA HONKANEN

# Suomalainen musiikkitraditio esillä Pori Organissa



Itsenäisyyden juhluvuodella on ollut vahva vaikutus urkufestivaalin valintoihin.

Musiikki on vahvasti läsnä tänä vuonna Suomen itsenäisyyden satavuotisjuhlan kunniaksi. Myös 12.–18. kesäkuuta pidettävä vuotuinen Pori Organ Festivaali haluaa tuoda kuultavaksi rikasta suomalaista musiikkitraditiota.

Festivaalin avajaiskonsertissa maanantaina 12. kesäkuuta Porin Filharmoninen Kuoro solistiinaan baritoni **Hannu Niemelä** esittää eteläpohjalaisen säveltäjän **Toivo Kuulan** (1883–1918) *Juhlakantaatin* kuorolle, solistille, uruille ja pianolle.

Teoksella on oma tarinansa. Palettuaan varojen puutteessa keväällä 1903 kotiinsa Vaasaan ensimmäisellä opiskelujaksoltaan Helsingin musiikkiopistossa (nyk. Sibelius-Akatemia), Kuula vieraili jälleen – kuten usein aikaisempinakin kesinä – Isonkyrön pappilassa ja pohti tulevaisuuttaan talon isännän, rovasti **Gustav Durchmanin** kanssa.

Durchmanilla, joka oli aina suhtautunut kannustavasti ja isällisesti tulevaan säveltäjään, olikin ratkaiseva merkitys Kuulan taiteilijakutsumuksele. Isossakyrössä valmistauduttiin seuraavana kesänä viettämään paikakunnan kirkon 600-vuotisjuhla ja rovasti pyysi ennakkoluulottomasti Kuulaa säveltämään sinne suurituulisen *Juhlakantaatin*.

## Rohkea pyyntö

Pyyntö oli varsin rohkea, kun ottaa huomioon, ettei Kuula ollut siihen mennessä luonut oikeastaan vielä mitään merkittäviä.

Kantaatti on musiikillisesti kaksiosainen, mutta teksti on peräisin kolmesta eri lähteestä. Alkuosan sanat on kirjoittanut **August Forsman** (Koskimies), mutta ns. munkkikuorossa (pitkä mieskuoro-osuus teoksen keskivaiheilla) Kuula on käyttänyt myös gregoriaanista sävelmää *Benedictus es domine deus*, joka on peräisin 800-luvulta.

Ei ole tiedossa, miksi Kuula on päätenyt tällaiseen ratkaisuun. Mahdollisesti häntä on innoittanut **Heikki Klemetin** noihin aikoihin suorittama tutkimustyö keskiaikaisten *Piae Cantiones*-sävelmien paris-Porin triviaalikoulussa.

## Pohjalaisia uruilla

Urkutaiteilija **Kalevi Kiviniemi** improvisoi musiikin suomalaiseen mykkäelokuvaklassikkoon *Pohjalaisia*. Esitys nähdään ja kuullaan Pori Organissa Keski-Porin kirkossa keskiviikkona 16. kesäkuuta klo 19 alkaen.

Kansallisen audiovisuaalisen arkiston restauroitu *Pohjalaisia* on suomalaisen mykkäelokuvan pisimpiä klassikkoja. Elokuva on **Artturi Järviuoman** näytelmän ensimmäinen elokuvaversio, jonka **Jalmari Lahdensuo** ohjasi vuonna 1925.

*Pohjalaisten* ulkokuvausket filmaattiin Alahärmässä, Ylihärmässä ja Vaasassa. Elokuvan tapahtumat sijoittuvat 1800-luvulle, puukojunkkariaikaan.

Kiviniemi kantaesitti tämän mykkäelokuvaeityksen syksyllä 2012 Ylistaron elokuvajuhlilla. Hän luo esitykseen musiikkitaustan, joka perustuu eteläpohjalaiseen tematiikkaan.

Eteläpohjalaisyyntä Kiviniemelle kyseinen tematiikka on varsin tuttua. Kiviniemen säveltämä ja sovitama musiikki saa vanhan Suomi-Filmin elämään tavalla, jota ei ole aiemmin koettu – esityksessä vallesmanin piiska sivaltaa ja lasit helisevät.

## Harvinaisuus tarjolla

Muista esityksistä mainittakoon ranskalaisen **Claude Debussyn** *Tuhlaajapoikakantaatti* (L'Enfant prodigue), joka on ohjelmassa ranskalaisen musiikin illassa tiistaina 13. kesäkuuta. Urkuja soittava urkutaiteilija ja musiikin tohtori **Ilpo Laspas**, yksi Pori Organin vakioesityksistä, vastaa myös kantaatin urkusovituksesta.

Torstaina 15. kesäkuuta järjestettävässä konsertissa kuullaan teos, harvinaisuutena ensimmäinen suomalainen urkukonsertto, **Toimi Penttisen** vuonna 1943 säveltämä *Concerto per organo ed orchestra, Op.13*. Konserton solistina on **Ilpo Laspas**, Pori Sinfoniettaa johtaa **Juha Kangas**.

Improvisoinneistaan tunnettu saksalainen urkutaiteilija **Otto Maria Krämer** soittaa festivaalilla Porin konsertin lisäksi myös Uudessa kaupungissa ja Siikaissä. Festiva-



liveriailla on mahdollisuus vaikuttaa näiden konserttien ohjelmistoon.

## Toiveita yleisöltä

Festivaalin aikana yleisöltä kerätään tietoja suomalaista toivesävelmistä, joista Krämer rakentaa konsertti-improvisaationsa.

Pori Organ Festivaalin järjestäjät haluavat tuoda esille myös oman aikamme suomalaista musiikkia. Ranskalais-amerikkalainen urkutaiteilija **Carolyn Shuster Fournier** kantaesittää konsertissaan lauantaan 17. kesäkuuta säveltäjä ja urkuri **Harri Viitasen** uuden teoksen.

Sunnuntaina 18. kesäkuuta Ilpo Laspaksen soolokonsertissa konsertissa kuulijoille tarjotaan aikamme säveltäjien, **Aulis Sallisen** ja **Einojuhani Rautavaaran** musiikkia.

TEKSTI: JUHANI ROMPPANEN JA MATTI KUHNA

# Pori Organ 12.–18. kesäkuuta

## Keski-Porin kirkko

**Maanantai 12.6. klo 19.**  
Porin Filharmoninen kuoro, johtaa Ognian Vassilev, Hannu Niemelä, baritoni, Jussi Rinta piano, Juhani Romppanen, urut.  
Toivo Kuula: Juhlakantaatti.  
Liput 20 euroa.

**Tiistai 13.6. klo 19.**  
Ilona Jokinen, sopraano, Ville Salonen, tenori, Juha Kotilainen, basso, Ilpo Laspas, urut.  
Liput 10 euroa.

**Ke 14.6. klo 19.**  
Kalevi Kiviniemi, urut.  
Urut ja Elokuva. Pohjalaisia.  
Liput 10 euroa.

**To 15.6. klo 19.**  
Pori Sinfonietta. Juha Kangas, kapellimestari, Ilpo Laspas, urut.  
Toimi Penttinen: Concerto per organo ed orchestra, Op.13.  
Liput 24,50/19,75 euroa.

**Pe 16.6. klo 19.**  
Otto Maria Krämer, urut.  
Liput 10 euroa.

**La 17.6. klo 16.**  
HUOM! Uudenkaupungin kirkko Otto Maria Krämer, urut.  
Harri Viitasen uusi musiikkiteos.  
Liput 10 euroa.

**La 17.6. klo 19.**  
Carolyn Shuster Fournier, urut.  
Liput 10 euroa.

**Su 18.6. klo 16.**  
Ilpo Laspas, urut.  
Esitetään mm. Aulis Sallisen ja Einojuhani Rautavaaran musiikkia.  
Liput 10 euroa.

**Su 18.6. klo 19**  
HUOM! Siikaisten kirkko. Otto Maria Krämer, urut.  
Liput 10 euroa.

Tarkemmat tiedot:  
[www.poriorgan.fi](http://www.poriorgan.fi)

## Festivaalin lipunmyynti:

INFO Porin kirjakauppa, Antinkatu 15  
sekä tuntia ennen kirkon oveita.

Ranskalais-amerikkalainen urkutaiteilija Carolyn Shuster Fournier on yksi tämänkertaisen Pori Organin esittäjistä.



Fillharmoninen kuoro 2015.



Viime vuonna Suvirsi-tapahtuma veti Eetunaukion täyteen väkeä.

# Sylvi Suhonen löysi jo saattajan Suvivirsi-tapahtumaan

Kun musiikki on henki ja elämä ja jos eteen tarjoutuu vielä mahdollisuus päästä liikkeelle avustajan kanssa, pitää jottuun mahdollisuuteen tarttua.

Näin ajattelee Karjarannassa asuva **Sylvi Suhonen**, 89, jolle on jo luvassa saattaja 8. kesäkuuta Eetunaukiolla järjestettävään Suvivirsi-tapahtumaan. Hän itse tarvitsee apua kaikkeen ulkona liikkumiseen.

Minulla on hyvä sävelkorva ja minulla oli tapana käydä kirkossa kuuntelemaan kauneimpia joululauluja Karhulassa asuessaani. Itse en kuitenkaan välitä laulaa sen vuoksi, että oma lauluääneni on liian matala ja muut laulavat siihen nähden liian korkealta.

Ruskalan kotipalveluiden piirissä oleva Suhonen on tottunut elämään omilla oloillaan ja kun kuntokaan ei enää ole paras mahdollinen, on kynnys lähteä ihmisten pariin korkealla.

Suvivirsi-tapahtuma kuitenkin kuulostaa oikein mielenkiintoiselta, joten mielelläni osallistun siihen.

## Halua saattajaksi

Sylvi Suhosen saattajaksi on jo tässä vaiheessa lupautunut porilainen **Marjo Lehto**.

He osallistuivat saattajana ja saatettavana Sata saattajaa –tapahtumaan viime heinäkuussa Suomi-Areenan yhteydessä, mutta eivät vielä silloin olleet toistensa kanssa tekemisissä.

Viimevuotinen saattotilanne oli itselleni positiivinen kokemus ja lähdin siihen mukaan innostani. Haluan oman hektisen työni vastapainoksi osallistua vapaaehtoistyöhön ja olla muille avuksi. Satakunnan ammattikorkeakoulussa tutkimus- ja tuotekehityssuunnittelijana toimiva Lehto kertoo.

Hänen jutustelunsa nyt jo etu-

käteen Sylvi Suhosen kanssa näyttää menevän hyvin.

Itseäni harmittaa se, että viimeinkin isovanhempani on kuollut, kun olin aivan pieni. Uskon, että Sylvin kanssa löytöytynäihettä myös siitä, kun äitini on aikanaan asunut Karhulan seudulla.

## Kutsu tekeillä

Ma. diakoniatyöntekijä **Emilia Korkeaojan** mukaan kaikille viime vuonna mukana olleille saattajille lähetetään kutsu saapua jälleen mukaan.

Takaraja ilmoittautua mukaan on 15. toukokuuta, mutta se on ohjeellinen takaraja, hän toteaa.

Viime vuonna saattajia saatiin Sata saattajaa –tapahtumaan mukaan runsaat sata. Tuolla kertaa saattajia oli reilusti enemmän kuin saatettavia sen vuoksi, että osa saatettaviksi tulleist joutui viime metreillä perumaan osallistumi-

sensa sairastumisen vuoksi.

Näin syntynyt epäsuhta ratkaistiin siten, että osa saattajista jakoi työmäärän keskenään, jotta kaikki pääsivät saattoöihin mukaan.

TEKSTI JA KUVA: MATTI KUHNA

## Suvivirsi-tapahtuma

järjestetään Eetunaukiolla to 8.6.2017 klo 14.00 alkaen. Laukuu lauletaan yhdessä Suvilinnun laulukirjasta. Saattajaksi ja koulutukseen voi ilmoittautua maanantaina 15.5. mennessä joko ma. diakoniatyöntekijä

Emilia Korkeaoja, p. 0400-309 763 tai diakonian viranhaltija Ulla-Maija Virénille, p. 0400-309 784.

# Virsi- ja viini-ilta veti Rantakartanoon kymmeniä veisaajia



Keski-Porin kanttori Guido Kriik toimi Rantakartanossa pidetyn virsi- ja viini-illan säestäjänä.

Virret ovat osa suomalaista kulttuuriperintöä ja yhteistä kokemusta. Hyvinä esimerkkinä tällaisesta ovat nykyisestä virsikirjasta löytyvät ja kaikkien tuntemat *Suvivirsi* ja *Maan korvesa kulkevi lapsen tie*.

Nämä Kummatkin virret myös veisattiin muiden mukana Rantakartanossa huhtikuun lopulla pidetyssä virsi- ja viini-illassa, jon-

ka järjesti keskustan aluetyöryhmä. *Maan korvesa kulkevi lapsen tie* pääsi virsikirjaan vasta viime syksynä. Rantakartanon illassa ilmeni, että monet ovat jo vuosikymmenien ajan toivoneet tätä laulua virsikirjaan ja ihmetelleet sitä, ettei se ole ollut siellä jo aiemmin.

Tilaisuuden juontaja, Keski-Porin kappalainen **Tuija Kruus** kan-

nusti monikymmenpäistä yleisöä esittämään toiveitaan viime loppuvuodesta käyttöön otetusta virsikirjasta lisäosineen. Toiveiden esittämisen yhteydessä hän myös pyysi itse kutakin perustelemaan sen, miksi kyseinen henkilö oli päätenyt juuri kyseiseen virteeseen.

Monien toiveiden taustalla oli mieleen jäänyt voimakas kokemus jostain elämäntilanteesta tai sitten

virsi oli tullut tunnetuksi kansakoulussa.

Veisuupertuariaissa oli pääosin mukana kaikkien tuntemia virsiä, mutta myös hieman tuntemattomampia. Lisäosasta väki pääsi veisamaan muun muassa virret *Oi ihmeellistä aamoa* ja *Nousta sain aamuun*. Ensinmainittu tunnetaan myös nimellä *Amazing grace* ja jälkimmäinen on tullut kuuluisaksi **Cat Stevensin** kappaleena *Morning has broken*.

Tuija Kruusin mukaan tässä vaiheessa on vielä auki se, saako huhtikuinen virsi- ja viini-ilta jatkoa Porissa.

Periaatteessa se on mahdollista ja kyllä ainakin tämänkertaisen tilaisuuden perusteella voidaan todeta, että tälle on tilausta.

Virsi-illalle olisi myös mahdollista kehittää uusia muunnelmia. Yksi vaihtoehto olisi veisata vuosittain takaisia virsiä esimerkiksi 1600- ja 1700-lukujen vaihteessa käytössä olleen virsikirjan mukaisesti.

On tosin hyvä muistaa, että tuon ajan virret ovat nykyistä pitempiä ja myös melodisesti haastavampia veisattavia.

TEKSTI JA KUVA: MATTI KUHNA



Juhani Romppanen



Ognian Vassilev



Ilona Jokinen



Ville Salonen



Hannu Niemelä



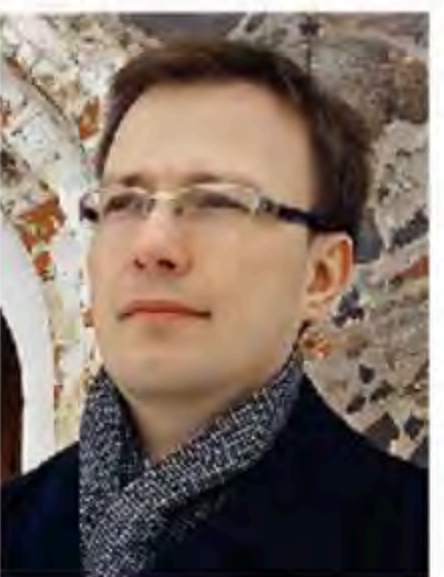
Ilpo Laspas



Juha Kangas



Juha Kotilainen



Jussi Rinta



Otto Kramer

# Pohjoismaat ovat luterilaisuuden vahvaa aluetta

Luther-tutkija: Yhteisvastuun noudattaminen erottaa luterilaiset maat katolisista.

Kun uskonpuhdistaja **Martti Luther** aloitti 1500-luvun alkupuolella elämäntyönsä, otivat eritoten Pohjoismaat reformaation innostuneesti vastaan.

— Tuo innostuneisuus liittyi koko Euroopan jännittyneeseen tilanteeseen, jossa ruhtinaat halusivat itselleen enemmän valtaa keisarin kustannuksella. Eurooppa oli kuin ruutittynnyri. Pohjoismaissa motivaatiota lisäsivät tarve itsenäisyyteen ja vahvaan talouteen, toteaa Kirkon koulutuskeskuksen johtaja **Kari Kopperi**, joka on erikoistunut Lutherin ja luterilaisen teologian tutkimukseen.

Myös Ruotsi-Suomen kuningas **Kustaa Vaasa** oli nopeasti halukas realisoimaan katolisen kirkon omaisuutta.

## Valtionkirkot tavaramerkkinä

Pohjoismaissa luterilaisuus sai Kopperin mielestä hyvän vastaanoton siksi, koska tällaiset kuninkaant avoivat tukensa kansankieliselle raamatunkäännökselle, joka oli Lutherin työn keskeisiä elementtejä.

— Kansankielinen raamatunkäännös puolestaan loi hyvät edellykset kansanopetukselle.

Toisaalta kaikki katoliseen oppiin kuuluvat elementit eivät olleet Pohjoismaissa kovinkaan suosittuja.

— Esimerkiksi katolinen opinkäsitys pappien naimattomuudesta hämmensi täällä Pohjan perukoilla.

Luterilaisuus sai lopulta vahvan sijan Pohjoismaissa, mitä kuvaa hyvin se, että näihin maihin perustettiin luterilaiset kansankirkot, joiden asema valtionkirkkoina säilyi aina 1800-luvulle saakka.

— Nyt tätä vahvaa kytköstä tosin on alettu hiljalleen purkaa. Suomessa periaatteellinen ero kirkon ja valtion välillä tehtiin jo 1800-luvulla. Schaumanin kirkkolaissa, vaikka monet kytkökset ovat vaikuttaneet meidän päiviimme saakka. Sen sijaan Ruotsissa kirkon ja valtion ero toteutui vasta vuosituhannen vaihteessa. Norjassa kirkon ja valtion erottamisprosessi on parhaillaan käynnissä, Kopperi sanoo.

## Yhteisen edun kautta

Pohjoismaissa luterilaisuudelle on historiassa antanut lisäpontta se, ettei täällä ole ollut maaorjuutta eikä feodalismia, vaan itsenäiset ta- lonpojat ja itsenäiset seurakunnat.

Kun sijaan etelässä katolisuuden tukilinnakkeita ovat Italian ja Espanjan kaltaiset latinalaiset maat, joissa on ollut aivan toisenlainen toimintakulttuuri. Voiko näitä eroja osaltaan selittää kansanluonteella?

— Olisin tässä varovainen jo siksi, koska kansanluonne on vaikea käsite määritellä, Kopperi vastaa.

Luterilaisuus edustaa hänen mukaansa myös kovin erilaista yhteiskuntaeettistä lähtökohtaa kuin katolisuus.

— Katolisuudessa korostuu perheen ja suvun kaltaisten lähiyhteisöjen merkitys ihmiselle ja valtio puolestaan nähdään veroja rosvoavana tahona. Köyhien auttaminen on heillä yksilöiden hyväntahtisuuden varassa. Sen sijaan Pohjoismaissa on luterilaisuuden yhteydessä sisäistetty yhteisvastuun periaate, jossa yhteiskunta automaattisesti huolehtii heikommista, Kopperi sanoo.

## Hyvä lopputulos

Luterilainen yhteisvastuu syntyi Kopperin mukaan Wittenbergissä Lutherin aikana. Silloin esimerkiksi perustettiin kaupungin kassa, josta alettiin maksaa avustuksia hätään joutuneille.

# Luterilaisuudessa palataan taas ristinmerkkiin

**Kari Kopperin** mielestä sekä luterilaiset että katoliset hyljekisivät toisiaan varsin jyrkästi reformaation tulon jälkeen. Esimerkiksi Pohjoismaissa mentiin liiallisuksiin pyrkimyksessä tehdä katolisuuteen täydellinen pesäero.

Periaatteellisessa vastustamisessa mentiin hyvinkin pitkälle.

— Yksi konkreettinen esimerkki tästä on ristinmerkin kieltäminen, koska sitä pidettiin pelkästään katolisena rituaalina. Nytemmin Pohjoismaissa on kuitenkin hiljalleen alettu palata ristinmerkkiin sen jälkeen, kun on ymmärretty, miten Lutherin teksteissä on ristinmerkki alunperinkin mainittu aivan luonnollisena asiana.

Kopperi arvioi, että 1970-luku oli luterilaisten ja katolisten välien lämpenemisen kannalta käännteentekijä. Kuvaavaa sille on se, että katolisen kirkon puolella harjettiin 1970-luvulla jopa mahdollisuutta allekirjoittaa Augsburgin julistus.

— Samoin katolisella puolella on **Martti Lutherin** tekstejä alettu lu-

kea tieteellisessä ja historiallisessa viitekehyksessä ilman, että tulkin- taat ovat leimanneet vahvat ennakkoluulot. Näin on löydetty yllättävän paljon luterilaisuutta ja katolisuutta yhdistäviä elementtejä.

Kopperi itse vertaa reformaation vyöryä Euroopassa prosessin massiivisen luonteen vuoksi Neuvostoliiton hajoamiseen.

— Reformaatio tosin vain lähti vyörymään eteenpäin vieläkin näytävämmiin kuin Neuvostoliiton hajoaminen kansanaan.

TEKSTI: MARTTI KUHNA  
KUVA: AARNE ORMIO

”Meillä on täällä Pohjoismaissa kaiken kaikkiaan käynyt reformaation seurauksena hyvin.”



Armoa  
2017!  
Reformaatio 500 v

## Reformaatio-sarja 6 / 7

Sarjassa käsitellään **Martti Lutheria ja reformaatiota erilaisista näkökulmista käsin.**

Kun Kopperi ynnälee kaikkea luterilaisuuden ansiosta Pohjois- maihin tullutta hyvää, esimerkiksi hyvää sosiaali- ja terveyshuoltoa sekä suopeutta tieteen harjoittamista kohtaan, päätyy hän hyvään lopputulokseen.

— Meillä on täällä Pohjoismais- sa kaiken kaikkiaan käynyt hyvin, hän kiittelee.

— Nykyhetkeä leimaa se, että luterilaisuus ja katolisuus ymmärtävät toisiaan paremmin kuin koskaan aiemmin eikä vähiten itse opin kannalta, Kirkon koulutuskeskuksen johtaja Kari Kopperi arvioi.



## SEURAKUNNISSA TAPAHTUU TOUKO-KESÄKUUSSA 2017



## Keski-Pori

Facebook, Instagram ja Twitter: Keski-Porin seurakunta #keski-pori #mukirkkosomes

### KESKI-PORIN KIRKKO

**Messu** sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: Su 14.5. Heikki Hesso, Päivi Holkko, kirkkokahvi (lähetystyö). — Su 21.5. Kaatuneiden muistopäivä, Porin Veteraanilaulajat, joht. Veikko Lehtonen, Juhani Romppanen, kirkkokahvi (Porin kaupunki/ Lottaperinne). — To 25.5. Sofia Flinck, Holkko, tulevan kesän isosten-, leirivastustajien ja yövalvojien tehtäviinsuunaus, kirkkokahvi. — Su 28.5. Laura Koukkari, Romppanen, kirkkokahvi (musikkityö). — Su 4.6. Kari Erkkola, Guido Kriik, kirkkokahvi (lähetystyö).

**Tuomasmessu** su 21.5. 18. ks. s. 4–5.

**Sanan ja rukouksen ilta** ti 18.30: 16.5. Helena ja Raimo Björkqvist, Marja Rekola, Porin Ylistyslaulajat. — 23.5. Raija Majanen. — 30.5. — 6.6. kesäsyyskuussa parittomat viikot.

### KESKI-PORIN KIRKKOTUPA

**Miesten raamattupiiri** joka toinen ma 15.5., 29.5., 12.6. 18. parilliset viikot. Matti Bergius p. 02 646 0892, Timo Tamminen p. 040 5050 598.

**Mahdollisuus yhteiseen rukoukseen** ti 12.

**Kesäraamattupiiri** ke 13, alkaa 7.6.

**Rukouspiiri** to 8–10, Gideonit.

### RUOSNIEMEN KIRKKO

**Messu** sunnuntaisin klo 12: 14.5. Päivi Holkko. — 21.5. Juhani Romppanen. — 28.5. Päivi Holkko. — 4.6. Guido Kriik.

**Autonpesutempaus** su 21.5. 13–16 Keski-Porin seurakunnan nuorten Rومان matkan hyväksi.

**Viikkotoimintaa: Perhekerho Tiistai-Taaperot** viimeinen kerta ke 17.5. 10–11.30 perhekerhon kanssa, Terhi Kujanen ja Heidi Jutila p. 0447 309 686. — **Raamattupiiri** parittomat ti 23.5. 18, Laura Koukkari p. 0400 309 826, Pirrko Heikkilä p. 040 5049 403. — **Pienoismallikerho** to 15–16.30, Mikko Jokinen p. 0400 309 823. — **Tyttökerho** ma 15.30–16.45, Anne Saarela p. 0400 309 836. — **Perhekerho** ke 10–11.45, viim. 17.5., Lea Rantamaa p. 0400 309 834, Marja Kaski p. 0447 309 646, Päivi Piilola. — **Lähetyspiiri** parilliset ke 15, viim. 17.5. — **Raamattupiiri** parittomat ke 18.30, viim. 24.5., tied. Laura Koukkari, p. 0400 309 826. — **Vauvaklubi** pe 10–12, viim. 19.5., Lea Rantamaa, lea.rantamaa@evl.fi. — **Kahvi- ja teetupa** la 13–15.

### HYVELÄ

**Kotivaraamattupiiri** parittomat ma 22.5. 18 Tammissalla, Lohkierintie 42 B. Timo Tamminen p. 040 505 0598.

### TOEJOEN KOULU

**Kansakoulukatu 1 Raamattupiiri** parittomat ke 18.30, Riitta ja Paavo Simula p. 040 516 4671, p. 02 639 4261.

### VANHUSTENTALOT

**Pormestarinluodon koti** (Peräsimentie 5): Ollaan yhdessä -kerho ke 13, viim. 17.5.

**Ruskakoti** (Peräsimentie 5): Kuukausihartaus to 18.5. 13.30.

# Kolmas vihkipäivä Teljän kirkossa



Raimo Salmijärvi

Jo kolmatta Vihki- ja kastepäivä vietetään lauantaan 1. heinäkuuta klo 12–21 Teljän kirkossa.

Vihkijän voi varata seurakuntatoimiston numerosta 0447 309 636 tai 0447 309 666, mutta paikalle voi tulla myös suoraan.

Todistajat järjestävät tarvittaessa seurakunnan puolesta. Seurakunta

tarjoaa kakkukahvit ja lahjoittaa vihkituomareita.

Vihille tullessa pitää olla todistus avioliiton esteiden tutkinnasta eli kuulutukset, jotka tulee hakea viimeistään viikkoa ennen Porin seurakunnan keskusrekisteristä, Hallituskatu 9 b, p. 0447 309 605.

Kasteelle voi tuoda alle 15-vuotiaan

lapsen huoltajan seurassa. Kasteeseen tarvitaan molempien vanhempien kirjallinen suostumus, muita papereita ei tarvita.

Ei ennakkoihoitautumista, halutessaan ajan voi varata Porin Teljän seurakuntatoimistosta. Kummit järjestävät tarvittaessa seurakunnan puolesta.

lista päiväkerholaitosten kautta.

— Syksyn 2017 päiväkerhoihin ilmoittautuminen 22.5. asti, sähköinen lomake kirkkoporis- sa.fi, Keski-Porin seurakunta/ Lapset ja perheet: Ryhmiä 3–6 -v. lapsille; 3 v. täyttävät ovat ilmoittautua. Kaksi kertaa viikossa kolmeksi tunniksi kerrallaan koulutettujen lastenhoitajiemme johdolla. Kerhos- sa leikitään, opitaan yhdessä, ihmetellään maailmaa ja kar- tutetaan sosiaalisia taitoja. Lu- kukausi maksu 38 e, sisära- lenus, vakuutus. Tied. lapsityö- ohjaaja Päivi Isonokari, 0400 309 819, paivi.isonokari@evl.fi.

**Kesäkerhot ja retkeilevät kesäkerhot**, mahdollisia vapai- ta paikkoja voi tiedustella Päi- viltä.

**Sairaalakkerho** lastenhoja- ja Sirpa Kosken tavoittaa Sa- takunnan keskussairaalan Las- ten- ja naistentalon arkkipäi- viä p. 045 121 1167.

**Päivähoito-yhteistyö** lasten- ohjaaja Eija Lindholm vierail- la lapsiryhmissä, mukana Heikki Hesso, Päivi Isonokari tai Mar- ja Kaski. Eija Lindholm p. 0447 309 641.

**Facebook:** Keski-Porin seura- kunnan lapsi- ja perhettyö.

**VARHAISNUORISOTYÖ**  
**Toimintaa tytöille** tyttökerhot 1–6 lk. tytöille. Anne Saarela p. 0400 309 836. Sähköinen ilm. kirkkoporis- sa.fi.

**Keski-Porin seurakunnan poikatyö** alakouluikäisille po- jille. Mikko Jokinen p. 0400 309 823. facebook.com/KeskiPorin- SrknPoikatyö.

**NUORISOTYÖ**  
**Mikonkatu 8 Isokoulu** parilliset ke 17–18.30, päättyä 12.5. — **Leiri- avustajakoulu** parittomat ke 17–18.30, päättyä 24.5. — **Nuortenilta** to 17–21. — **Pop- pari-illat** pe mahdollisuuski- en mukaan.

**SOPPI-klubi** (srkn oma piz- z

## Lavia

### LAVIAN KIRKKO

**Messu** sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10 (ellei muu- ta mainintaa). Kaikki jumalan- palvelukset kuultavissa verkos- sa kirkkoporis- sa.fi/verkokirk- ko: Su 14.5. Anna-Kaisa Hau- tala, Marina Hämäläinen. — Su 21.5. Hautala, Hämäläinen. Kirkkokahvit ja kaatuneiden juhla srk-kodilla. — 25.5. He- latorstain Juhlamessu Kesäte- atterilla, Hautala, Hämäläinen. — Su 28.5. Hautala, Leena Toi- vonen. — Su 4.6. Anu Jokinen- Lunden, Hämäläinen.

**Eskareiden koulun siuna- minen** ke 31.5. 17.30.

### SEURAKUNTAKOTI

**Raamatun äärellä** ma 5.6. 14, ryhmiä naisille.

**Miesten saunailta** pe 12.5. 18, mukana Keijo Rainerma.

**Naisten hemmottelusauna** ma 15.5. 14.45, kimpakyy- ti lähtee srk-kodin parkkipai- kalta.

**Miesten raamattupiiri** to 18.4. 19.

**Kuorot: Marjan päiväkuoro** ti 23.5. 17. — **Kirkkokuoro** ke 18.30. — **Lastenkuoro** to 18.

— **Pianistit** to sovittu ajat.

**Nuoret: Rippikoulu** ti 23.5. 15–17, vintti. Rippikoulun paik- kauspäivä su 28.5. 12–15. Rippikoulun musiikki ja nuoti- o 8.6. 16–20.

### MUUALLA

**Koko perheen juhlatapahtu- ma** Huuhkulla to 25.5., toimin- tapisteita, keittoja, kahvia.

### HARTAUDET

**Kotiranta** 1 pe 13.30, 19.5. Anna-Kaisa, 26.5. Anna-Ma- riit, 9.6. A-M. — **Kotiranta** 2 14, 24.5. Anna-Maariit, 7.6. — **Aleksin Hovi** ti 14.30, 23.5., 6.6. — **Päivätoiminta**, piris- tysi pirtti ke 13, 17.5. Anna-Kai- sa, 31.5. Anne-Maariit.

### LAPSET

**Avoin päiväkerho** ti 9.30–11.30. Mukaan voi ottaa eväät, tarjolla kahvia ja mehua.

**Varhaisnuorten kerho** ma 15–16.30.

### SEURAKUNTATOIMISTO

**Avoinna** ma 14–17, pe 9–12. Suljettu ma 22.5.

### TÄMMÖSTEN TUPA

**Avoinna** pe 9.30–12.

## Länsi-Pori

### LÄNSI-PORIN KIRKKO

**Messu** sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: Su 14.5. Minna Marjanieni. — Su 21.5. Jussi Kärrmeränn kappalaisen vir- kaan asettaminen, Mika Kyy- tinen, Sakari Salminen. — To 25.5. Reformaationvuoden juhlamessu ja pihajuhla, Rei- ja Nordström, Jonathan Kyffin, Marjanieni, Marja Lehtonen, S. Salminen, Leelo Lipping, kirk- koukuoro, lapsikuoro Satakie- let ja nuorten kuoro Voo Cor- dium, otetaan käyttöön kaste- puu, isoset, leirivastajat ja ke- sätyöntekijät siunataan, mes- sun jälkeen makkarakeittolou- nas, ja istutetaan kirkonpihal- le perheomenapuu, makkaras- oppaa ja kahvit, klo 12 soivat kirkonkellot. — Su 4.6. Mar- janieni.

**Illassa** su ja keväthuhla pe 12.5. 18, Minna Marjanieni.

**SOPPI-klubi** (srkn oma piz- z



JATKOA SIVULTA 11

za- ja peli-ilta) kevään viim. ke 17.5. 18–21. Lapset ovat terve-  
tulleita aikuisen kanssa. 2e piz-  
zamaksu.  
**Elämän lähde-ilta** to 18.5.  
18.30, Jorma Finnilä, Tanja Häk-  
kinen, tarjoilu 18.

**LATTOMEREN KIRKKO**  
**Messu** su 4.6. 12, Minna Mar-  
janieni.

**OLOTUPA**  
**Ojuntie** 2, Länsi-Porin liike-  
keskus. Avoimna ti, to ja pe 10–  
14.  
**Kesäraamattupiiri** to 8.6. 18,  
jatkuu 27.7. saakka.

**Viikkotoiminta: Ti Leski-**  
**en kahvila** 10.30–11.30, viim.  
23.5.— **Pe Verenpaineen mit-**  
**tausta** 11–12, viim. 19.5. —  
Olotupa kesälomalla 24.5. al-  
kaen.

**KÄPPÄRÄN PIENI KAPPELI**  
**Sanan ja laulun ilta** 7.6.–30.8.  
18, toiveviisiä ja Lutherin virsiä.

**MUUALLA**  
**Seurat** su 21.5. 14 Sirpa ja Sep-  
po Vallinen, mukana Mika Kyy-  
tinen, Mäkeläntie 44 a.

**DIAKONIAITYÖ**  
**Länsi-Porin** kirkon diakonia-  
työntekijöiden vastaanotot  
ajanvarauksella. Aki-Petri Hei-  
no p. 0400 309 862, Tiia-Maria  
Leino p. 0400 309 869 ja Kirsi  
Sassila p. 0400 309 861, s-pos-  
tit etunimi.sukunimi@evl.fi.  
**Verenpaineen mittaus** ja dia-  
konissan vastaanotto: **Latto-**  
**meren kirkko** ma 9–10, 8.5.,  
22.5., 29.5.

**LÄHETYS**  
**Lähetyspiirit** ovat jääneet ke-  
sätuolle ja jatkuvat jälleen  
syksyllä.

**KUOROT**  
**Lapsikuoro Satakiet** to 18.5.  
16, kevään viim. ja keväťjuhla.  
— **Nuorten kuoro Vox Cor-**  
**dium** (15–25 v.) to 18.5. 17.30,  
kevään viim. ja keväťjuhla. —  
**Kirkkokuoro** pe 26.5. ja 2.6.  
16.30. — **Tiedot** Leelo Lipping  
p. 045 121 1153.

**VARHAISKASVATUS**  
Voit tied. vapaata päiväkerho-  
paikkoja (3–6 v. lapsille): Mar-  
ja Lehtonen p. 0400 309 818,  
marja.lehtonen@evl.fi.

**VARHAISNUORISOTYÖ**  
**Tyttöpoikakerho** 1.–6. lk. ma  
18.30–19.30, viim. 15.5., Latto-  
meren kirkko.

## Meri-Pori

**AHLAISTEN KIRKKO**  
**Jumalanpalvelus** sunnuntai-  
sin ja pyhäpäivisin klo 10: Su  
14.5. Messu, Pirjo Tiira, Hanne-  
li Grönlund. — Su 21.5. Sanaju-  
malanpalvelus, Hanne Tobias-  
son. — Su 28.5. Messu, Heimo  
Hietanen. — Su 4.6. Sanajuma-  
lanpalvelus, Pirjo Tiira.

**AHLAISTEN SEURAKUNTAKOTI**  
**Raamattupiiri** ma 22.5. 13.  
**Seurakuntapiiri** ti 16.5., 23.5.  
13.  
**Vanhustenrivit: Hartaus** to  
18.5. 12, Anne Saarinen.

## PIHLAVAN KIRKKO

**Messu** sunnuntaisin ja pyhä-  
päivisin klo 10: Su 14.5. Heimo  
Hietanen, kirkkokahvit. — Su  
21.5. Pirjo Tiira, kirkkokahvit.  
— To 25.5. Helatorstain mes-  
su ja keskiaikaiset markkinat  
klo 14.30 asti, Hietanen, Hanne-  
li Grönlund. — Su 28.5. He-  
lena Kuusiranta, kirkkokahvit.  
— Su 4.6. Kuusiranta.  
**Helatorstaina** 25.5. aloitamme  
Reformaatio 500 vuotta juhla-  
messulla klo 10. Jumalanpalve-  
luksen jälkeen tarjolla herne-  
keittoa 200-lle ensimmäiselle,  
pöytäpuheita pitämässä Lut-  
her ja Katharina, myyntikojuis-  
ta voit ostaa kahvia, leivonnai-  
sia, hunajaa, makkaraa, kirjo-  
ja, laukkuja, koruja yms. Hil-  
degard Bingeniläinen -kuoro  
esiintyy 12.15 ja 14, hevostai-  
teesitykset 12.15 ja 13.15, jal-  
kapuu, trubaduuri, lapsille oh-  
jattua toimintaa non-stoppina,  
kaneja ja koiria ja muuta mu-  
kavaa.

**PIHLAVAN KIRKON**  
**SEURAKUNTASALI**

**Seurakuntapiiri** ke 17.5. 12.  
**Kirkkokuoro** joka ke 18.

**PIHLAVAN SEURAKUNTATALO**  
**Lähetyspiiri** ke 24.5. 16.  
**Kanneljärvi** piiri ma 22.5. 18.

**REPOSAAREN KIRKKO**  
**Jumalanpalvelus** sunnuntai-  
sin ja pyhäpäivisin klo 12: Su  
14.5. Messu, Pirjo Tiira, Hanne-  
li Grönlund. — Su 21.5. Sana-  
jumalanpalvelus, Hanne Tobias-  
son.

**REPOSAAREN KIRKKO**  
**Messu** su 4.6. 12, Minna Mar-  
janieni.

**LÄHETYS**  
**Lähetyspiirit** ovat jääneet ke-  
sätuolle ja jatkuvat jälleen  
syksyllä.

**KUOROT**  
**Lapsikuoro Satakiet** to 18.5.  
16, kevään viim. ja keväťjuhla.  
— **Nuorten kuoro Vox Cor-**  
**dium** (15–25 v.) to 18.5. 17.30,  
kevään viim. ja keväťjuhla. —  
**Kirkkokuoro** pe 26.5. ja 2.6.  
16.30. — **Tiedot** Leelo Lipping  
p. 045 121 1153.

**VARHAISKASVATUS**  
Voit tied. vapaata päiväkerho-  
paikkoja (3–6 v. lapsille): Mar-  
ja Lehtonen p. 0400 309 818,  
marja.lehtonen@evl.fi.

**VARHAISNUORISOTYÖ**  
**Tyttöpoikakerho** 1.–6. lk. ma  
18.30–19.30, viim. 15.5., Latto-  
meren kirkko.

## Meri-Pori

**AHLAISTEN KIRKKO**  
**Jumalanpalvelus** sunnuntai-  
sin ja pyhäpäivisin klo 10: Su  
14.5. Messu, Pirjo Tiira, Hanne-  
li Grönlund. — Su 21.5. Sanaju-  
malanpalvelus, Hanne Tobias-  
son. — Su 28.5. Messu, Heimo  
Hietanen. — Su 4.6. Sanajuma-  
lanpalvelus, Pirjo Tiira.

**AHLAISTEN SEURAKUNTAKOTI**  
**Raamattupiiri** ma 22.5. 13.  
**Seurakuntapiiri** ti 16.5., 23.5.  
13.  
**Vanhustenrivit: Hartaus** to  
18.5. 12, Anne Saarinen.

asson. — Su 28.5. Messu, Hei-  
mo Hietanen. — Su 4.6. Sana-  
jumalanpalvelus, Tiira.

**REPOSAAREN PAPPILA**  
**Raamattu- ja keskustelupiiri**  
ti 23.5. 18.  
**Kuntokerho** ke 17.5., 24.5. 13.

**REPOSAARIPÄIVÄT**  
9.–11.6., Reposaaren pappilas-  
sa on vanhojen pukujen näyt-  
tely la 10.6. klo 10–14 ja Repo-  
saaren kirkon tapulista klo 18  
iltasoiito.

**VANHA SEURAKUNTATALO**  
**Reposaaren pappilan**  
**vieressä**  
**Kudontamahdollisuus:** mat-  
toja, poppanoita yms. joka  
päivä, tarvittaessa opastetaan,  
tied. 050 328 6975.

**KYLÄSAAREN**  
**SEURAKUNTATALO**  
**Lähetyspiiri** ke 24.5. 14.  
**Seurakuntapiiri** ke 17.5. 14.

**KAANAAN KERHOHUONE**  
**Naisten keskustelupiiri** to  
18.5. 16.

**JUNNILA**  
**Meri-Porin vapaaehtoisten**  
**ohjelmallinen kiitosateria** ke  
17.5. 18, Pirjo Tiira.

**METSÄKAPPELI**  
**Ilta** kirkko to 8.6.–10.8. 19.

**DIAKONIA**  
**Vastaanotot: Ahlainen** ti  
9–11, muina aikoina sop.muk.

p. 0400 309 801. — **Reposaa-**  
**ri** ke 9–11. — **Pihlava** ma ja  
pe 9–11. — **Kaanaa** joka kuun  
viim. to 15.30–16.  
**Diakoniakirpputori** ma-pe  
10–18, la-su 10–14, Pihlavan  
Aareaita, Huokotie 1, käynti  
Pihlavan tieltä.

**LAPSET**  
Viimeiset kerhot viikolla 20.  
**Päiväkerho** 3–6 v., 38 e kausi,  
sisaruslennus 50 %. — Pihla-  
van ja Kyläsaaren srk-talo ma ja  
to 9–12 ja 13–16. — Ahlaisten  
srk-koti ti ja pe 13–16.  
**Perhekerho** kaikenikäisille  
lapsille aikuisen kanssa, ei ilm.,  
ilmainen. — Pihlava ja Kylä-  
saari ti 9.30–11. — Ahlainen  
pe 9.30–11.  
**Musiikkikerho** ke, 1–2 v. 15–  
15.45 oman aikuisen kanssa,  
3–8 v. 14–14.45, 15 e kausi, Pih-  
lavan srk-talo, Tied. Tanja Lahti  
p. 0400 309 777.

**Avoin kerho** 3–6 v. pe 9–12,  
ei ilm., ilmainen, Pihlavan srk-  
talo.  
**Liikuntakerho** esikoululaisille  
ti 13.15–14.15, ei ilm., ilmainen,  
Pihlavan srk-talo.  
**Vauvklubi** vauva-ikäinen  
ryhmä pe 14–15.30, ilmainen,  
Pihlavan srk-talo. Tied. Saara  
Hakkiluoto-Kartio p. 0447 309  
654.

**VARHAISNUORET**  
**Puuhaakerho:** Enäjärven kou-  
lun kirjasto ma 13–16. — Pih-  
lavan srk-talon srk-sali ti 13–16.  
— Reposaaren pappila ti 14–  
16.30. — Kaanaan kerho huone  
ke 13–16. — Kyläsaaren srk-ta-

lo to 16.30–17.30. — Ahlaisten  
srk-koti pe 12–15.  
**Kokki- ja puuhakerho** 17–  
18.30, ti 1.–2. lk. ke 3.–6. lk. Pih-  
lavan kirkon keittiö ja sali. Ilm.  
Terhi Rätty p. 0400 309 736.  
**Sählykerho** ke 16–17, Pihla-  
van srk-talon monitoimisalilla.  
**Pyhäkoulu** joka kuun 1. su juma-  
lanpalveluksen yhteydessä,  
kirkon kerho huone.

**NUORISOTYÖ**  
**Nuorten ilta** pe 12.5. 16.30  
Ahlaisten seurakuntakoti.  
**Nuorten yökahvila** pe 19–  
22.30, Kyläsaaren vanha kou-  
lu, ei 12.5., viim. 19.5.  
Tied. Terhi Rätty p. 0400 309  
736.

## Noormarkku

### NOORMARKUN KIRKKO

**Messu** sunnuntaisin ja pyhä-  
päivisin klo 10: Su 14.5. Eero  
Kavasto Sami Nieminen. — Su  
21.5. Kaatuneitten muistopäi-  
vä, seppeleenlasku, Tapio Hie-  
talahti, Heli Lehtonen. — To  
25.5. klo 18 Reformaatio 500 v  
afrikkalainen gospelmessu,  
mukana rippikoululaiset,  
Hietalahti. — Su 28.5. Työvä-  
en kirkkopyhä, Hietalahti, Tau-  
no Wrang ja torvisoittoakusta,  
Markku Lahti. — Su 4.6. Kari  
Penttinen, Lahti.  
**Päiväkerhojen kevätkirkko**  
ke 17.5. 18.30, Tapio Hietalahti.

### NOORMARKUN PAPPILA

**Aamurukoushetki** su 9.15 ja  
ma 8.30.  
**Kotikirkon keväťjuhla** ma  
15.5. 18, makkarapaistoa ja  
kahvit.  
**Raamattuluento** su 4.6. 18,  
Hepr. 9–13, Kari Penttinen.  
**Kultaisen iän kerho** ke 14,  
parittomat viikot. — **Miesten**  
**raamattu- ja rukouspiiri** ma  
18.30. — **Käsityöpiiri** ti 10–12.

**NOORMARKUN**  
**SEURAKUNTATALO**

**Omaishoitajien ryhmä** retkelä  
23.5., kysy Carita Anttila, p.  
0447 309 712. — **AVH-kerho**  
huom! to 18.5. 14, retki 31.5.,  
kysy Caritalta. — **Hyvää miel-**  
**tä arkeen-ryhmä** ti 13.30, pa-  
rilliset viikot. — **Kivipiiri** to 18.  
— **Nuorten illat** ke ja pe 19.  
— **KUVAAMO** to 13.30–15.30,  
eskaareille ja ekaluokkalaisille.  
Tied. vapaata paikkoja Anne,  
minna.m.salminen@evl.fi, Väi-  
nölän kirkko. — Sundell Marja-  
Terttu, yksinasuvien avustus-  
työ, päihde- ja mielenterveys-  
työ, 0400 309864, Sampolan  
kerho huone, Puhurint. 22. —  
Väisänen Juha, diakoniapappi,  
Syke-toiminta ja Yhteisvas-  
tuuskeräys, 0400 309788. Lä-  
hetys- ja kansainvälisen työn  
sihteeri: Elisa Rainerma 0400  
309796. — Kymäläinen Eija  
0400 309795. — Saarela Ver-  
esa 0400 309794. — Eeva Nur-  
menniemmi 0400 309797. Las-  
tenohjaajat: Koski-Tuuri Irsti  
044 7309668. — Noppari Jen-  
ni 0447 309670. — Pirhonen  
Sari 044 730 9680. — Siira Ee-  
va 044 7309667. — Yrjölä Su-  
san 044 7309673. Seurakun-  
tatoimisto: Mattila Johanna p.  
044 7309666. — Mäkelä Tapa-  
ni 044 7309636.

### LASSILAN KIRKKO

**Messu** sunnuntaisin klo 13: Su  
21.5., kaatuneitten muistopäi-  
vä, seppeleenlasku, Tapio Hie-  
talahti, Heli Lehtonen. — 4.6.  
Hietalahti, Markku Lahti.

### LASSILAN PAPPILA

**Kyläkahvila** to 1.6. 13.

### MUUALLA

**Hartaus:** Snällintupa joka toi-  
nen ke 13.30, parittomat viikot.  
— Lähipalvelukeskus to 12.30.  
— Mäntylinna joka toinen ke  
13, parilliset viikot.  
**Helagospel** pe 26.5. 18, Noor-  
markun urheilutalo.

### YKSINASUVAT

**Yksinasuvien retki** ti 6.6. Kristi-  
nankankaupunkiin. Lähtö Noor-  
markun seurakuntatalolta  
(Kirkkotie 6) klo 9. Tarvittaes-  
sa klo 8.30 seurakuntakeskus  
(Eteläpuisto 10). Paluu 17.30–  
18 menn. 60–70 e riippuen  
osallistujien määrästä. Ilm.  
15.–18.5. Kristiina Johansson,  
p. 0447 309 713.

### DIAKONIAITYÖ

**Diakoniatyön vastaanotot**  
ma ja to 12–14 sekä pe 9–11,  
Noormarkun srk-talo. Ellet pää-  
se vastaanottoaikoina, varaa  
oma aika. Kotikäynnit tarvit-  
taessa. Kristiina Johansson p.  
0447 309 713, Carita Anttila p.  
0447 309 712. Sähköpostit etu-  
nimi.sukunimi@evl.fi.

## Porin Teljä

Instagram: porinteljaseura-  
kunta  
Facebook: Porin Teljän seura-  
kunta

### YHTEYSTIEDOT

etunimi.sukunimi@evl.fi ellei  
toisin mainita. Papisto: Huh-  
tala Kaisa, kirkkoherra 0400  
309810. — Kavasto Silja-  
Maaria 0400 309787. — Pel-  
to-Piri Janne 0400 309792.  
— TT Sattilainen Seppo 0400  
309791. — Tapiainen Noora  
0400 309789. — Väisänen Ju-  
ha 0400 309788. — Willman  
Jarkko 0400 309786. Kant-  
torit: Grundstén Anne-Ma-  
rie 0400 309854. — Salminen  
Hanna 0400 309860. — Ylita-  
lo-Maunula Pia 0400 309855.  
Diakoniatyöntekijät: Vastaan-  
otot etukäteisajanvarauksel-  
la. Sovittaessa koti- ja laitos-  
käyntejä. — Katila Satu, lapsi-  
perheiden avustustyö, perhe-

ja parisuhdetyö, 0400 309866,  
satu.m.katila@evl.fi, Väinölän  
kirkko, Päkint. 1–3. — Kulha  
Tiina, yksinasuvien avustustyö,  
työttömät ja verkostoyhteis-  
työ, 0400 309865, Esivallank.  
6. — Paukkunen Pirjo, lapsi-  
perheiden avustustyö, ikäänty-  
vät ihmiset, 0400 309863, Tel-  
jän kirkko, Koivistonpuistikko  
50. — Salminen Minna, lapsi-  
settomien pariskuntien avus-  
tustyö, sielunhoitotyö ja kes-  
kusteluapu, 0400 309851,  
minna.m.salminen@evl.fi, Väi-  
nölän kirkko. — Sundell Marja-  
Terttu, yksinasuvien avustus-  
työ, päihde- ja mielenterveys-  
työ, 0400 309864, Sampolan  
kerho huone, Puhurint. 22. —  
Väisänen Juha, diakoniapappi,  
Syke-toiminta ja Yhteisvas-  
tuuskeräys, 0400 309788. Lä-  
hetys- ja kansainvälisen työn  
sihteeri: Elisa Rainerma 0400  
309796. — Kymäläinen Eija  
0400 309795. — Saarela Ver-  
esa 0400 309794. — Eeva Nur-  
menniemmi 0400 309797. Las-  
tenohjaajat: Koski-Tuuri Irsti  
044 7309668. — Noppari Jen-  
ni 0447 309670. — Pirhonen  
Sari 044 730 9680. — Siira Ee-  
va 044 7309667. — Yrjölä Su-  
san 044 7309673. Seurakun-  
tatoimisto: Mattila Johanna p.  
044 7309666. — Mäkelä Tapa-  
ni 044 7309636.

### TELJÄN KIRKKO

**Koivistonpuistikko 50**  
**Messu** sunnuntaisin ja pyhä-  
päivisin klo 10, kirkkosalissa  
”Nooran arkkii” — hiljainen leik-  
kinurkkaus leikki-ikäisille lap-  
sille: Su 14.5. Kavasto, Sattilai-  
nen, Ylitalo-Maunula, Su 21.5.  
Sattilainen, Väisänen, Ylitalo-  
Maunula, Iltaapäiväkuoro, kirk-  
kokahvi (emäntä). — To 25.5.  
Huhtala, Willman ja Kavasto, H.  
Salminen, Hannu Vuokko lau-  
lu, messun jälkeen syödään yh-  
dessä kirkon pihamaalla, jossa  
myös helahulinoitien toiminta-  
pisteet ja Tulevaisuuden kuus-  
en istutus. — Su 28.5. Peltö-  
Piri, av. Blomster, Salosensaari,  
Isosten ja leirivastustajien su-  
naaminen tehtäviin, nuorten  
laulu, H. Salminen, kirkkokah-  
vi (nuorisotyö). — Su 4.6. uuden  
Kylväjän Kaukasian lähetti-  
timme haastattelusaarna, uuden  
lähetyksen ja kansainvälisen  
työn sihteerin Elisa Rainerman  
tulojuhla, Kavasto, Ylitalo-Mau-  
nula, kirkkokahvi (lähetystyö).  
**Laulu Suomelle**, Luminoso-  
kuoron viisivuotisjuhla-konsert-  
ti suomalaisuuden päivänä pe  
12.5. 18, ks. s. 13.

**Virolainen äitienpäiväjuhla**  
su 14.5. 14, Willman.  
**Teljän SYKE – Siunaavan yhe-**  
**tyden keskiviikko** vielä ke  
17.5. 12–15 ennen kesätou-  
laa, 12.15–12.30 rukoushetki,  
12.30–14 lounas ja kahvi (vapa-  
aehnt. maksu), 13.15–13.30  
Viisi Virttä Viikossa kanttorin  
johtolla, 13.30–13.45 Hengen  
Lento eli Raamattua hyödytetty-  
nä selityksellä, 13.45–14.30 Ruk-  
ouspiiri. — Helmieläri-kirppu-  
tori 13–14.30. — SYKE-iltis  
joka ke klo 13–15.30 ks. kohta  
Työille ja pojille.

**Helahulinat** to 25.5. klo 11  
(messun jälkeen), Satakunnan  
suurin pikin! Seurakunta tar-  
joaa keiton, ot mukaisesti pik-  
kunapostelstavaa. Nurmikentän  
laulajien, liikunnallisia ras-  
titehtäviä: Urheiluseuroja, par-  
tio, kolmas sektori.  
**Israelilaisen ”Heart of**  
**Galilee”-yhtyeen konsertti**  
ma 29.5. 18, ks. s. 7.  
**Viikki- ja kastepäivä** la 1.7.  
12–21, ks. s. 11.

### VÄINÖLÄN KIRKKO

**Päkintie 1–3**  
**Messu ja pyhäkoulu** joka su  
16 yhteydessä Evankeliumiyh-  
distyksen kanssa. Ks. s. 14.  
**Nallekerho** joka toinen ma  
17.30–19.30, parilliset viikot,  
viim. 29.5., Siira ja Yrjölä.  
**Kesäseurat** ke 14.6. 13, mm.  
pappi, kanttori, M. Salminen.  
Itä-Porin Martat kahvituksessa.

### MARTINTALO

**Metsämiehenkatu 2 K**  
**Messu** sunnuntaisin klo 14:  
21.5. Willman, Ylitalo-Maunula.  
— 4.6. Aku Keltto, Piia Hein-  
ninen.

### MUUALLA

**Maakuntalaulujen yhteis-**  
**laulutilaisuus** suomalaisuu-  
den päivänä pe 12.5. 14, Viik-  
karin Valkamassa, professori  
Reijo Pajamo, Grundstén, juh-  
lahalvit.  
**Sampolan Ahertajat**, Riemua  
ristillisesti - Askartelu- ja kes-  
kustelupiiri, Puhurintie 22,  
kesätuolla.  
**Keskustelupiiri DiaVilla** (Met-  
sämiehenk. 2) kesätuolla.  
**Hengellinen keskustelupiiri**

ri DiaVire (Metsämiehenk. 2, 2  
krs., ent. Sotainvaldian sairak-  
koti pe 17–18, 26.5. Peltö-Piri.  
**Hartaudet: Himmeli, Honka-**  
**la, Vire Koti Akseli ja Osato**  
**Liinaharja** kesätuolla. —  
**Ruskalinna** (Kouvola) 12)  
kkn viim. ke 13.30, 31.5. Tapi-  
ainen. — **Suomalainen pal-**  
**velukoti** (Sairaalant. 2), joka  
toinen to 14 (1. krs) ja 14.30 (2.  
krs.), 25.5. Kavasto. — **Dialin-**  
**na** (Metsämiehenk. 2) 1 krt/kk  
ke klo 15, 17.5. Väisänen. — **La-**  
**tokartanon hoivakoti** (Lato-  
kartanont. 8) 1 krt/kk pe 14, 2.  
krs, 19.5. Erkki Karp. — **Hoiva-**  
**koti Porin Helmi** (Seipukuja 8),  
1 krt/kk ti 14, 18.5. Sattilainen.

**RAAMATTUPIIRIT**  
**Teljän kirkko** parittomat ma  
17, 22.5. jatk. 11.9., Pirkko Heik-  
kilä 040 5049403. — **Koivu-**  
**la** parittomat ti 14, kokoon-  
tuu kodeissa, jatk. 12.9., Liisa  
Syrjä 050 3709359. — **Sampolan**  
**kerho huone** (Puhurint. 22)  
parilliset to 18, jatk.  
5.10. Birgitta Komulainen, 040  
7392375. — **Arkihaamis** Väi-  
nölän kirkko parittomat to 18,

jatk. 14.9., Marjukka Hankilam-  
mi 044 7265138. — **Miesten-**  
**piiri**, Teljän kirkko, parilliset ke  
18, 17.5. iltaretki lähelle omil-  
la autoilla lähtö Teljän kirkol-  
ta klo 18, jatk. 6.9., vetäjä Will-  
man. — **Ikämieskerho**, Teljän  
kirkko, parilliset ti 14, 16.5. Ke-  
vätretki Naantalisiin, jatk. 19.9.,  
vetäjä Willman. — **40+ raa-**  
**mattupiiri** Seurakuntakeskus,  
parilliset su 16, 21.5., jatkuu  
syksyllä 10.9. Esa Bärund 050  
3654111.  
**Kesäpiiri profeetta Joonan**  
**matkassa** ma 5.6. 13, Teljän  
kirkko, Pirkko Heikkilä.

### LÄHETYSTYÖ

**Sampolan lähetyspiiri** (Pu-  
hurint. 22) joka toinen ti 18–  
19.30, jatkuu 12.9. Kysy lisää  
Kavastolta. — **Ketjun kokoo-**  
**jat** (srk-keskus, Eteläpuisto 10  
A, 4. krs.) joka toinen ke 13–  
14.30, jatk. 13.9. Kysy lisää Ka-  
vastolta. — **Kylväjä-piiri** 1.krt  
kk la klo 15 (srk-keskus, Etelä-  
puisto 10 A, 4. krs.): jatk. 21.10.  
vetäjät Jarmo Mäki-Mikola 040  
521 5964 ja Juha Kiukkunen  
040 514 7888. — **Sansan Han-**

**na-piiri** ke 17.5. Anneli Ran-  
nan mökillä Soukonlahdentie  
60, Lavia, lisätied. Kavasto. —  
**K**



JATKOA SIVULTA 13

50), Koski-Tuuri ja Yrjölä. To 9–11 (Esvallankatu 6), Yrjölä ja Koski, ei ilm. — **Perhekerhojen yhteinen päätös** ke 17.5. 10.30 Teljän kirkolla. — **Perhekerhot alkavat** Teljän ja Väinölän kirkkoilla ja Kalaholmassa ke 23.8., Esvallankadulla to 24.8. **Päiväkerhot:** 3–6 -vuotiaille, kerhomaksu 38 e/lukukausi (sis.vakuutus). Kukin ryhmä kokoontuu kaksi kertaa viikossa. Mukaan kerhottosut ja pienet eväät. Teljän kirkko ma ja to 9–12, ti ja pe 9–12 ja 13–16, Koski-Tuuri, Noppari ja Yrjölä. — Väinölän kirkko (Päikint. 1–3) ma ja to 9–12 ja ti ja pe 9–12 ja 13–16, Siira. — Kalaholman kerhuuone (Uittomiehent. 8 b) ma ja to 9–12 ja ti ja pe 9–12, Pirhonen. — Sampolan kerhuuone (Puhurit. 22) ti ja pe 9–12, Noppari. — **Päiväkerhojen kevätkirko:** ma 22.5. 17 Väinölän kirkko, Väinölän päiväkerho. — ti 23.5. 17 Teljän kirkko, Sampolan, Kalaholman ja Teljän päiväkerhot. — **Päiväkerhot päättyvät** to 18.5. ja pe 19.5., paitsi Kalaholma ma 22.5. ja ti 23.5. — **Päiväkerhot alkavat** to 10.8. ja pe 11.8.

**Ilta-kerho** ti 17–19 Kalaholman kerhuuone (Uittomiehent. 8b), alk. 22.8., 4 v. täyttäneille ja nykyisille päiväkerholaisille, Pirhonen. Tied. perhekerhoista ja päiväkerhoista suoraan lastenohjaajille sekä lapsi- ja perhetyön pastori Tapiainen. Facebook: Porin Teljän Lapsi- ja perhetyö. **Kesäkerhot** Väinölässä ja Kalaholmassa 5.–22.6. perjantaisin. Huom. 9.6. ja 16.6. ei kesäkerhoa vaan kesäkahvila 10.30–12 kerhopisteissä. Ilmoittautuminen kirkkoporisissa/fv/osallistut/kerhoja-lapsille.

**Lasten musiikkikerho** ti 10–10.45 (Esvallank. 6), viim. 23.5., jatk. 15.8., alle kouluikä. yhd. vanhempien kanssa tai 4 v. täyttäneille yksin. Musiikintila monipuolisesti ja musiikin iloa! Maksuton. Eriikka Heikola p. 041 4451 050.

**Pyhäkoulu** tytöt ja pojat 4–v alkaen rippikouluikään saakka. Nuoremmat oman aikuisen kanssa: **Teljän kirkko** (Koivistonpuistikko 50) su 10–11, alk. 3.9. — **Kuviskirkko** to klo 17.00–18.30, alk. 7.9. Kymäläisen ja Arja-Riitta Ihalainen. — **Esikoislestadiolaisten pyhäkoulu** (Koivistonpuistikko 53) to 18, joka toinen viikko, 050 5698420.

**Kesäretki Vivamon Raamatukylään** la 15.7. Tied. Kymäläinen.

## Yhteinen toiminta

**Kehitysvammaistyö.** Seurakuntakeskus, Itäpuisto 14, 2. krs. — Kehitysvammaisten iltakerho ti 16.5. 17.30–19. **Mielenterveyskuntoutujat.** Eteläpuisto 10 B, 2. krs., Tukikeskus, ma 15.5. 13–14.30. **Kuurot: Raamattuhetki Seniorikerhossa** to 18.5. 12, Kuurojen Yhdistys, Länsipuisto 26. — **Jumalalanpalvelus** su 21.5. 12, Länsipuisto 26. — **Kesäretki Merikarvialle** pe 9.6., lähtö

## Diakonian leirikesä taas kohta käsillä



Raiho Salmijärvi

Reposaaren Junnilassa on diakoniatyön järjestämiä leirejä kesäkuusta syyskuun alkuvuorille. Silokalliollla Kullaan Joutsijärvellä on toukokuussa pav-leiri ja keskikesällä kaksi perheleiriä.

Ilmoittautumiset ja lisätiedot leirien ohjaajilta tai seurakuntapalveluista, p. 0400 309 768. Ilmoittautua voi myös kirkkoporisissa-verkkosivun kautta.

klo 10, Eteläpuisto 10 b edestä, hinta 15 e/hlö.

### MAAHANMUUTTAJAT – IMMIGRANTS

**Ystävyyttä yli rajojen -ilta** pe 12.5. 18, Eteläpuisto 10 B katutaso, E10. — **Friday Night Fellowship** 12.5 at 6 pm, Eteläpuisto 10 B street level, E10.

### MASS IN ENGLISH

**The Kääppärä's small chapel.** Anglican Church in Finland. 14.5 10 Fourth Sunday of Easter. — 21.5 19 Sixth Sunday of Easter. — 25.5 18.30 The Ascension of the Lord. — 28.5 10 Seventh Sunday of Easter. — 31.5 18.30 The Visitation (to Elizabeth) of the Blessed Virgin Mary.

### MIKONKATU 8

**Cafe huone** la 20.5. 19–23, Suvi Janatuinen ja Vilhelmiina Väyrynen.

**Teetupa Beetel -ilta:** Grillitapahtuma Kirjuriinluodossa Kaarisillan keuhussa pe 12.5. ja la 27.5. 17–20, sateella Mikonkatu 8. Järj. Satakunnan Kansanlähetys ja Keski-Porin srk.

### MUMMUN KAMARI

**Itäpuisto 14.** Auki ma-to 11–15, pe 11–14, su 13–15. Suljettu pe 26.5.

**Ma: Viikon avaus** 11.30. — **Ti: Tuolijumppa** 10.15. Käsi-työn ystävä 13, Kamarikerho.

### Junnilan leirikeskus

**Kuurojen leiri** 19.–22.6. Minna Aro p. 0400 309 761. Ilmoittautumiset 26.5. mennessä. **Iloa ja voimaa -leiri** 3.–7.7. Teija Eloranta p. 0400 309 828, Minna Salminen p. 0400 309 851. Ilmoittautumiset 9.6. mennessä.

**Kehitysvammaisten perheleiri** 17.–21.7. Vilja Arvela-Halminen p. 0400 309 764, Carita Anttila p. 044 730 9712.

— **To: Tuolijumppa** 12. Hartaus 13, ei 25.5., 8.6. Eetunakion Suuvirsi-tapahtumassa 14, Mummun Kamari suljetaan 13. — **Su: Sunnuntaikerho** 13–15. **Mummun Kamari täyttää tänä vuonna 25 v.** Lahjoitamme kutomillamme villasukkia eri ryhmillä, mm. ja Ensi- ja turvakoti Esikon asukkailla. Otamme vastaan villasukkia tai Novitan Seitsemän veljestä/ Nalle -lankaa lahjoituksina.

**Työtupa** ke 10–13, 17.5. asti, Eteläpuisto 14, kellarikerros. **Leskien klubi:** Kevätetki Harjavaltaan ennakkoon ilmoittautuneille ti 30.5. Lähtö 10 srk-keskuksen edestä, Eteläpuisto 10, paluu noin klo 15. **Kummikerho** kevätkauden päätös la 13.5. 12–14. **Mummun Kamarin** kevätkausi päättyi su 16.6.

### NAISTEN KAHVILA

**Sanan siemeniä -ilta** to 18.5. 18–19, Seurakuntakeskus, 2. krs. Teoltri Mari-Anna Stålnacke luennoi teemasta Elävä usko. Naisille ja miehille.

### SOTIEMME VETERAANIT

**Hengellinen kuukausitilaisuus** pe 26.5. 13.30–15, Seurakuntakeskus 2. krs, Eteläpuisto 10.

### SUVIVIRSI-TAPAHTUMA

To 8.6. 14 Eetunakuiolla, ks. s. 9.

Ilmoittautumiset 9.6. mennessä. **Omaishoitajien ja hoidettavien leiri** 24.–28.7.

Elina Virtalaine p. 0400 309 821, Emilia Korkeaoja p. 0400 309 763. Ilmoittautumiset 20.6. mennessä. **Hyvän mielen leiri** 31.7.–4.8.

Ulla-Majja Virén p. 0400 309 784, Aki-Petri Heino p. 0400 309 862. Ilmoittautumiset 20.6. mennessä. **Eläkeläisten leiri** 7.–11.8.

Jenni Tuomi p. 0400 309 738, Anne Saarinen p. 0400 309 801. Ilmoittautumiset 20.6. mennessä. **Hyvinvointi ja voimavaraleiri** 14.–18.8.

Kirsi Sassila p. 0400 309 861, Johanna Simola p. 0400 309 771. Ilmoittautumiset 20.6. mennessä. **Eloleiri** 21.–25.8.

Tiina Kulha p. 0400 309 865, Anne-Maarit Lahtivirta p. 0447 310 204. Ilmoittautumiset 20.6. mennessä. **Mielenvirkistysleiri mielen terveyskuntoutujille** 11.–13.9.

Vilja Arvela-Halminen p. 0400 309 764, Marja-Terttu Sundell p. 0400 309 864. Ilmoittautumiset 25.8. mennessä.

### Silokallion kurssikeskus

**PAV-leiri** 22.–25.5.

Heli Lukka p. 0400 309 762, Marja-Terttu Sundell p. 0400 309 864. Ilmoittautumiset 2.5. mennessä.

**Perheleiri** 26.–29.6.

Anne Kangas p. 0447 309 652, Lea Rantamaa p. 0400 309 834. Ilmoittautumiset 2.6. mennessä.

**Perheleiri** 3.–6.7.

Tiia-Maria Leino p. 0400 309 869, Kristiina Johansson p. 044 730 9713. Ilmoittautumiset 2.6. mennessä.

**Leirit myös verkkosivulla kirkkoporisissa/fv/osallistut/leirit/toimintaa**

### TUOMASMESSU

Su 21.5. 18, Anna-Kaisa Hautala, Sofia Flinck, LC-Pori Katariina, Keski-Porin kirkko.

## Kristilliset yhdistykset

### ESIKOISLESTADIOLAISET

**Rukoushuone, Koivistonpuistikko 53:** Seurat su 14.5., 21.5., 25.5., 28.5. 15. Huom! Pyhäpäivien seurat myös kesäaikana klo 15. — Kuuntelut Kiirunan helluntaiseroista su 4.6., ajat ilm. myöhemmin. — Mahdollisista kesäajan käsitöille ja muista tapahtumista ilm. erikseen.

### EVANKELIUMIYHDISTYS

**Väinölän kirkko:** **Messu** su 16, kaksi pyhäkoulua eri-ikäisille, kirkkokahvit 14.5. Johan Heikkula. — 21.5. Jarkko Willman, Heikkula. — 28.5. Heikkula. — 4.6. Heikkula. **Sleyn rukoushuone,** Varinkatu 3: Lasarus-ilta to 18.5. 18, Veli-Pekka Huhtanen. — Matongo-lähetyspiiri ke 31.5. 13.30, Erkki Kivela. — Aikuisten raamattupiiri ma 22.5. 18, parittomat viikot. — Nuorten raamis ti 18, jatkuu toukokuun loppuun. — Perhekerho to 18.5. 10–12.

### RAUHANYHDISTYS

**Louhentie 4:** Äitienpäiväseurat ja lasten kevätjuhla su 14.5. 16. — Ompeluseurat ke 17.5. 18.30. — Seurat su 16, 21.5., to 25.5., su 28.5. (vierailavat pu-hujat), 4.6.

### KANSANLÄHETYS

**Lähetyskoti,** Srk-keskus, 5. krs.

## Omenapuu istutetaan Länsi-Porissa

Reformaatiovuoden juhlassa ja pihajuhla pidentään Länsi-Porin kirkolla helatorstaina 25. toukokuuta klo 10.00 alkaen. Messussa, jonka toimittaa seurakuntapastori Reija Nordström, otetaan käyttöön kastepuu.

Kastepuu symboloi kastettujen liittämistä Kristuksen yhteyteen. Kastettujen nimet liitetään puuhun läheisten ja papin läsnä ollessa.

Messun jälkeisessä pihajuhlalla istutetaan omenapuu. Tällä on asiayhteys reformaation juhlatuoteen uskonpuhdistaja Martti Lutherin kuuluisan omenapuuvetäuksen kautta.

## Meri-Porissa juhlamessu ja keskiaikaiset markkinat

Meri-Porin seurakunta järjestää helatorstaina 25. toukokuuta reformaation teemavuoteen liittyvän juhlassa ja keskiaikaiset markkinat Pihlavan kirkolla.

Päivä alkaa keskiaikaisella juhlassa Pihlavan kirkossa klo 10–11.30. **Martti Luther** saarnaa.

Markkinakojat ovat auki klo 11.30–14.30 välisenä aikana. Paikan päällä on Luther yhdesä **Katariina-vaimonsa** opettamassa kansaa.

Luvassa on myös hernekeittona ja hevostaitoisuus. Yleisö voi halutessaan puheuttaa keskiaikaiseen asuun.

## Kirkkopuistoon haetaan yhä vapaaehtoisia

Jazzviikolla 12.–16. heinäkuuta järjestettävään Kirkkopuistossa Soi –tapahtumaan voi yhä ilmoittautua vapaaehtoisiksi. Esimerkiksi kahvilaan, kolehdinkantoon ja liikenteenohjaukseen on edelleen mahdollista tulla palvelamaan.

Yhteyshenkilönä vapaaehtoisten ilmoittautumisessa on **Kaisa Meusel**, p. 040-821 6320 tai kaisu.meusel@gmail.com.

## Reformaatio-sinfonian esitys pyhäinpäivänä

Pori Sinfonietta esittää saksalaisen säveltäjän **Felix Mendelssohnin Sinfonian nro 5** Keski-Porin kirkossa pyhäinpäivänä lauantaina 5. marraskuuta klo 19.00 alkaen. Teos tunnetaan paremmin nimellä **Reformaatio-sinfonia**.

Kapellimestarina toimii **Janne Nisonen**. Mendelssohn kirjoitti 1800-luvun alkupuolella viidennen sinfoniansa **Martti Lutherin** teesien naulaamisesta alkanen uskonpuhdistuksen kunniaksi.



## Reformaatio pähkinänkuoressa

Tiesitkö, että.....

## Teesien naulaaminen on ehkä tarua

• 95 teesien naulaaminen Wittenbergin Linnankirkon oveen 31. lokakuuta 1517 on yksi dramaattisimpia uskonpuhdistaja **Martti Lutheriin** liitettyjä tapauksia. • Meidän vuosisatamme asti sitä pidettiin todenperäisenä tapahtumana ja siitä on - enemmän kuin mistään muusta - tullut uskonpuhdistuksen symboli. • Näin siis uskottiin vuoteen 1961 asti, jolloin katolinen Luther-tutkija **Erwin Iserloh** esitti kuin salamana julkisuu-

teen iskeneen oletuksensa: Teesien naulaaminen kuuluu seipitettyjen legendojen joukkoon. • Ensimmäinen kirjallinen dokumentti tapauksesta on peräisin **Philipp Melancthonilta**, joka ei kuitenkaan ole voinut olla tapauksen silminnäkijänä, sillä hän tuli vasta vuonna 1518 professoriksi Wittenbergiin. • Lutherilta itseltään ei naulaamisesta ole löytynyt minkäänlaista kommenttia.

Lähde: www.luther.de



## Päiväkerhoihin ilmoittautuminen taas käsillä

Uudet päiväkerholaiset voivat ilmoittautua ensi syksynä alkaviin päiväkerhoihin [www.kirkkoporisissa.fi](http://www.kirkkoporisissa.fi)-verkkosivulla oman seurakuntansa yhteydessä olevan sähköisen lomakkeen avulla. Vanhat päiväkerholaiset voivat ilmoittautua suoraan ohjaajilleen.

Ilmoittautumisaikakohdat vaihtelevat seurakunnittain.

Kerhoihin otetaan 3–6 -vuotiaita lapsia. Kerhot kokoon tuvat aamu- ja iltapäivisin kolme tuntia kerrallaan kahdesti viikossa.

Kerhomaksu on 38 euroa lukukaudelta. Jos kerho kokoon tuu kaksi tuntia kerrallaan kahdesti viikossa, on lukukausimaksu 24 euroa.

Sisaralennus on 50 prosenttia. Kerholaiset on vakuutettu. Mukaan kerhoon on hyvä ottaa reppu, jossa on evästä ja sisätoissut.

### Keski-Pori:

• Tulevan talven päiväkerhoihin voi ilmoittautua sähköisellä lomakkeella ajalla 22. toukokuuta asti. Ryhmät aloittavat 14–15. elokuuta. • Ryhmät: Pormestarinluodon seurakuntakoti, os. Alahangantie 1, Ruosniemen kirkko, Pikkutalo ja Isotalo, os. Ruosniementie 162 sekä seurakuntakeskus, os. Eteläpuisto 10 B, 3 krs. • Tiedot kerhoon pääsystä lähetetään koteihin kesäkuun alkupuolella. Lisätiedot: lapsityönohjaaja **Päivi Isonokari**, p. 0400-309 819 tai paivi.isonokari@evl.fi.



### Lavia:

• Laviassa kaikille ikäryhmille on oma kerhoryhmä. 3- ja 4-vuotiaat käyvät kerhossa kerran viikossa, 5-vuotiaat kahdesti viikossa. Lukukausimaksut ovat 3-vuotiailla 12, 4-vuotiailla 24 ja 5-vuotiailla 38 euroa. • Kerhopäivät ja -ajat: ma klo 9 – 11:30: 5-vuotiaat, ke 12 – 14:30: 5-vuotiaat, to 9 – 11: 4-vuotiaat, pe 9:30 – 11: 3-vuotiaat. • Päiväkerhotilat sijaitsevat seura-

**Kristiina Jaiteh** ja Eija Uusitalo, ti ja pe klo 13–16, Jaiteh ja Uusitalo • Liikuntakerho: ke klo 9–11, lastenohjaajat Eija Uusitalo ja **Pihla Haaksio-Väisänen**. Tiedustelut: lapsi- ja nuorisotyönohjaaja Marja Lehtonen, p. 0400 - 309 818 tai marja.lehtonen@evl.fi. • Lattomeren kirkon päiväkerho: ti ja pe klo 9–12, lastenohjaajat Marianne Pirttilä ja **Sari Vuorenoja**. • Pietniemen seurakuntatalon päiväkerho: ma ja to klo 9–12, lasten-

ohjaajat **Paula Lind** ja Pihla Haaksio-Väisänen, ma ja to klo 13–16, Lind ja Haaksio-Väisänen, ti ja pe klo 9–12, Lind ja Haaksio-Väisänen ja Vuorenoja.

### Meri-Pori:

• Ilmoittautumisaika 1. – 15. toukokuuta nettissä. Nykyiset kerholaiset voivat ilmoittautua suoraan oman kerhoryhmänsä lastenohjaajalle. • Tiedustelut: ma. lapsityönohjaaja **Saara Hakkiluoto-Kartio**, p. 0447-309 654 tai saara.hakkiluoto-kartio@evl.fi. • Kerhopisteet: • Pihlavan seurakuntatalo, Pihlavan kirkkotie 5, yksi aamu- ja yksi iltapäiväryhmä. Aamuryhmä: ma ja to klo 9–12. Iltapäiväryhmä: ma ja to klo 13–16. • Kyläsaaren seurakuntatalo, Vaarinkuja 2. Yksi aamu- ja yksi iltapäiväryhmä. Aamuryhmä: ma ja to klo 9–12. Iltapäiväryhmä: ma ja to klo 13–16. • Kaanaan kerhuuone, Santojentie 15. Yksi ryhmä. Kerhopäivät: ti klo 13–16 ja pe klo 9–12. • Ahlaisten seurakuntakoti, Föörinkuja 2. Yksi ryhmä. Kerhopäivät: ti klo 13–16 ja pe klo 9–12.

### Noormarkku:

• Ilmoittautuminen 31. toukokuuta mennessä nettissä. Päiväkerho 4–6 -vuotiaalle (2011–2013 syntyneille)

kaksi kertaa viikossa. Naperokerho 3-vuotiaalle (2014 syntyneille) kerran viikossa.

• Kerhot kokoon tuvat Lastentalolla, os. Kirkkotie 8. Syksyn toimintakausi alkaa viikolla 33. • Yhteystiedot: vastaava lastenohjaaja **Anne Laikkola**, puh. 044-730 9717 tai anne.laikkola@evl.fi.

### Teljä:

• Päiväkerhoja 3–6 -vuotiaille lapsille on kaksi kertaa viikossa kolme tuntia kerrallaan. • Kerhomaksu, johon voi hakea vapautusta, kattaa muun muassa vakuutuksen ja toiminnan. • Kerhoon mukaan pienet eväät ja kerhotossut. • Varsinainen ilmoittautumisaika syksyllä alkaviin päiväkerhoihin on keuhisin koko toimintakaudeksi. Mukaan voi kuitenkin tulla myös kesken toimintakauden. Kysele vapaita kerhopaikkoja lastenohjaajilta kerhopisteistä. • Päiväkerhopaikat: • Teljän kirkko: ma ja to klo 9–12 sekä klo 13–16. Lastenohjaaja **Irmeli Koski-Tuuri** ti ja pe klo 9–12. • Väinölän kirkko: ma ja to klo 9–12, ti ja pe klo 9–12 sekä klo 13–16. • Kalaholman kerhuuone: ma ja to klo 9–12 ja ti ja pe klo 9–12. Tiistaisin iltakerho klo 17–19. Lastenohjaaja **Sari Pirhonen**. • Sampolan kerhuuone: ti ja pe klo 9–12.

## hyvä kysymys

## Porissa ei hautauksissa ole kohtuuttomia viiveitä

Porissa taannoin kuolleen vanhan naisen lapsille ilmoitettiin, että hautaus menee yli kuukauden päähän. Vainaja oli Keski-Porin seurakunnan jäsen.

**Miten isot ruuhkat hautauksissa on kevään aikana ollut, Porin ev.lut. seurakuntayhtymän ylipuutarhuri Sari Salov?**

— Ei meillä ole viime aikoina ollut mitenkään kohtuuttomia ruuhkia. Hautauksen ajankohta voi tuki riippua monesta tekijästä, kuten kappelista, ajankohdasta ja omaisten toiveista, mutta keskimäärin hautaukset tehdään 2–4 viikon sisällä. Asia saadaan tarvittaessa hoidettua nopeasti, jos niin halutaan ja tehdään sopivia valintoja.

**Onko hautauksissa ruuhkaa keuhisin, kun esimerkiksi vanhoja ihmisiä ilmeisesti kuolee hieman normaalia enemmän?**

— Voi olla. Esimerkiksi pitkät pakkas- ja hellekaudet voivat samalla tavalla olla vanhojen ihmisten kannalta koettelevia aikoja, mutta toisaalta välillä voi olla myös rauhallisempia aikoja.

— Viime vuonna Porissa haudattiin vajaa tuhat ihmistä, mikä viikkoa kohden tekee 19 hautausta. Toki hautaukset eivät aina voi jakautua tasaisesti.

**Voivatko hautausruuhkat olla seurakuntakohtaisia?**

— Ilman muuta. Esimerkiksi Keski-Porin seurakunnassa hautauksia on väistämät-

tä huomattavasti enemmän kuin Laviassa.

**Millaisia käytännön ongelmia ruuhkista voi seurakunnille muodostua?**

— Säilytystiloissa voi tulla ahdasta ja osassa tapauksia voidaan joutua turvautumaan pakastamiseen. Ylipitkiä viiveitä voi tulla esimerkiksi siitä, että osa omaisista asuu ulkomailla pitkien matkojen päässä, jolloin hautaus saattaa lykkäytyä vaikkapa kuuden viikon päähän.

**Onko teillä päiviä, jolloin siunauksia ei suoriteta?**

— Tällaisia ajankohtia ovat pääsiäinen, pyhäinpäivä ja jouluk. Lisäksi ainakaan Porin ev.lut. seurakuntayhtymässä ei siunata

myöskään maanantaisin. Tietysti maanantaitakin joudutaan käyttämään poikkeustapauksissa, joita aina silloin tällöin väistämättä tulee eteen.

— Lähtökohtaisesti meidän linjamme on se, että omaisten toiveista pyritään pitämään kiinni niin paljon kuin se järkevästi ottaen on mahdollista.

**Onko kappeliden käyttöasteissa eroja hautausten osalta?**

— Kyllä on. Esimerkiksi Kääppärän isosa kappelissa suoritetaan lauantaisin viisi ja pienessä kappelissa kaksi siunausta. Metsäkappelissa siunauksia on kyseisenä viikonpäivänä viisi.

MATTI KUHNA

# Päältäpäin päsmäri tähyää jo vapaavuoroon



## Fakta

### Heikki Nummijärvi

- Syntynyt Karviassa vuonna 1939.
- Tehnyt työuransa yrittäjänä, toimi viimeksi eristysalalla.
- Suorittanut työuransa aikana erilaista ammatillista aikuiskoulutusta.
- Perheeseen kuuluu vaimo ja kolme aikuista lasta sekä kahdeksan lastenlasta.
- Harrastaa pyöräilyä, kävelyä ja hengellistä työtä.

Heikki Nummijärvi Kirkkopuistossa itselleen tuttujen kettinkien äärellä. Alun perin kettungeillä aiottiin sulkea Kirkkopuisto kesällä 1995 hillitsemään jazzyleisön riehaantumista, mutta aikeesta luovuttiin Nummijärven saatua sydämeensä kehotuksen Herralta avata paikka ihmisille.

Pitkän linjan järjestöaktiivi Heikki Nummijärvi on parhaimmillaan toiminut samanaikaisesti kymmenen yhdistyksen puheenjohtajana.

**J**ulistustyöntekijä ja Kirkkopuistossa soi -tapahtuman idean isä **Heikki Nummijärvi** on tyytyväinen sen suhteen, että 22 vuotta perustamisensa jälkeen Kirkkopuistoissa soi -tapahtuma elää ja voi hyvin. Tapahtuman brändi tunnetaan jo pitkin Suomea eikä vähiten Radio Dein ansiosta.

— Itse olen jo siinä vaiheessa, että olen valmis jättämään paikkani tapahtuman toiminnanjohtajana heti, kun uusi henkilö vain löytyy tilalle, päätoimikunnan puheenjohtaja Nummijärvi tunnustaa.

Erityisen tyytyväinen Nummijärvi on eri toimikuntien toimintaan ja itse kokonaisuuteen. Myös tapahtumaan tarvittavat noin 160 vapaaehtoista on jo saatu varmistettua.

Itseään hän nimittää päältäpäin päsmäriksi. — Omat rajansa on kuitenkin tiedettävä. Tässä työssä on oltava sosiaalinen, kuunneltava toisia ja annettava heille tilaa toimia.

## Nuorekasta tarjontaa

Tänä vuonna Kirkkopuistossa soi on taas hieman erilainen kuin aiemmin. Sisältöä on muokattu enemmän nuorille sopivaksi.

— Kaiken kaikkiaan on yhä tärkeämpää tällaisena aikana saada aikaan hyvää hengellistä tarjontaa ja musiikkia

tekemisten lista on kattava, mistä hyvänä esimerkkinä hän mainitsee sen, miten toimi parhaimmillaan peräti kymmenen yhdistyksen puheenjohtajana yhtä aikaa.

— Aktiivisimmassa vaiheessani joskus 90-luvulla minulla oli käsissäni samanaikaisesti todella monta lankaa. Järjestötyö veti minua mukaani siksi, että olen sosiaalinen, haluan vaikuttaa asioihin ja voin ajatella muutakin kuin vain työtäni.

## Fiksu kysy neuvoa

Yrittäjyys on itsekkin yrittäjänä työuransa tehneen Nummijärven arvoasteikossa tärkeällä sijalla. Erityisen paljon hän arvostaa etelä-pohjalaista yrittäjäasennetta.

— Minun mielestäni Suomi nousee yrittämisellä ja kovalla työllä. Meillä on tässä maassa monia ihmisiä, jotka parhaillaan miettivät yrittäjäksi ryhtymistä. Sen takia lehdissä pitäisi olla enemmän kannustavia tarinoita yrittäjistä, jotta nämä epäroijät uskaltaisivat ottaa sen ratkaisevan askeleen.

Elämänsä aikana monessa mukana ollut Nummijärvi tekee haastattelun loppupuolella vielä yhden merkittävän tunnustuksen.

— Minun vahvuuteni on ollut siinä, että olen aina ymmärtänyt kysyä neuvoa itseäni viisaammilta.

## Kuntoa vaalittava

Nyt Heikki Nummijärvi on täsmentänyt omia arvostuksiaan.

— Aktiivisten vuosien hiljalleen jäädessä taakse minulle on yhä enemmän kirkastunut elämän kallein asia, Herramme Jeesuksen tunteminen ja Jumalan lapseksi pääseminen.

Hän on vähitellen luopunut virallisista rooleistaan järjestöissä ja keskittynyt muutama asiaan, kuten hengelliseen julistustyöhön.

— Jalat on muutenkin hyvää pitää maassa. Oma terveyttä täytyy vaalia, kävelyä ja pyöräilyä päivittäin harrastava Nummijärvi korostaa.

TEKSTI JA KUVA: MATTI KUHNA

## millai muute?

# Kirkon musiikkijuhlien kiireinen kanttori

Porin Teljän seurakunnan kanttori **Hanna Salminen** lähtee Helsingissä 19.–21.5. järjestettävälle Kirkon Musiikkijuhlille kahden kuoron voimin.

**Lähdet Kirkon Musiikkijuhlille Teljän Kirkkokuoron sekä Luminoso-kuoron kanssa. Miten kiireinen viikonloppu sinulle on luvassa?**

— Kyllähän siitä kiireinen puristus tulee, mutta varmasti myös hauska. Osa kuorosten tilaisuuksista on samoja, mutta tietysti Kirkkokuorosten ohjelmisto poikkeaa gospel-kuorosten ohjelmistosta.

— Kun olen matkassa kahden kuoron voimin, saavat kuorolaiset välillä vetää henkeä, mutta minä tietysti kuljen kummankin kuoron mukana paikasta toiseen. Pitää varata eväitä mukaan, että saan pitää säännöllisestä ruokailurytmistä kiinni.

**Luminoso-kuoro tosiaan esiintyy Musiikkijuhlilla gospelkuorosten kategoriassa. Miksi näin?**

— Tämän kuoron kohdalla kategorian löytäminen oli hankalaa. Luminoso-kuoro on naiskuoro, mutta Musiikkijuhlien kuorokategorioissa ei sellaista ole. Emme oikein sovi kirkkokuoroksi tai nuortenkuoroksi, joten päätimme yhdessä kuorolaisten kanssa muuntautua gospelkuoroksi.

**Oletko aiemmin ollut kuoron johtajana Kirkon Musiikkijuhlilla?**

— En ole ollut. Menen nyt Musiikkijuhlille ensimmäisen kerran. Juhlat järjestetään muutaman vuoden välein, eikä minulla aiemmin kanttorin pestissäni ole ollut Musiikkijuhlille sopivaa kuoroa.

— Kirkkokuoro on ollut aiemminkin Musiikkijuhlilla mukana, joten osalle

kuorolaisista tilanne on tuttu. Kirkkokuoro kuuluu Satakunnan kirkkomusiikkipiiriin, jonka harjoituksissa ja konserteissa lauletaan pääasiassa vanhojen Musiikkijuhlien lauluja. Kirkkokuoro esiintyykin Musiikkijuhlilla heti perjantaina Nostalgiaillalla, jossa esitetään äänestyksen perusteella valittuja vanhoja Musiikkijuhlien lauluja.

**Missä tilaisuuksissa kuorot ovat Helsingissä mukana?**

— Molemmat kuorot ovat mukana avajaisissa ja juhlakulkueessa heti perjantaina. Illalla Kirkkokuoro esiintyy Nostalgiaillalla. Lauantaina Luminoso-kuoro esiintyy pop up -tapahtumassa todennäköisesti Kampin kappelin edustalla.

— Lisäksi kuoro on mukana gospel-workshopissa ja illalla konsertissa. Sunnun-

taina molemmat kuorot ovat mukana juhlamessussa. Ohjelmaa siis riittää.

**Kuulemma myös kanttori-miehesi Sakari Salminen esiintyy Kirkon Musiikkijuhlilla Kanttorikuorossa. Jos te molemmat olette samaan aikaan Helsingissä, kuka hoitaa lapsia kotona?**

— Aluksi olimme miettineet, että Sakari ei lähdä Musiikkijuhlille siksikään, että Länsi-Porin kanttori **Leelo Lipping** lähtee juhille kahden kuoronsa kanssa. Kanttorikuoro kuitenkin harjoittelee ja esiintyy Helsingissä torstaina ja perjantaina, joten Sakari lähtee sinne jo ennen minua. Sakarin vanhemmat ovat lupautuneet hoitamaan lapsia.

VAULA WRANG

